

MĀLPILS VĒSTIS

Nr.3⁽²⁷⁾

2003. gada marts

PAGASTA PADOMES INFORMATĪVAIS IZDEVUMS
MĀLPILS ✕ SIDGUNDA ✕ UPMALAS ✕ BUKAS ✕ VITE

IZNĀK REIZI MĒNESĪ

BEZMAKSAS

Pagasta padomē:

Sēdes 12.02.2003
26.02.2003

Mālpils vēsture:

Mālpils bērnudārzs svin 35.jubileju

Mēneša cilvēks:

Dzīvot, nezaudējot darbīgumu

Pirmoreiz Mālpilī:

Nacionālo Bruņoto spēku diena

Mūsu pagastā:

Ziņas īsumā
Jauns apavu veikals

Izglītība:

Skolas dzīve
Ārzemju studentu prakse

PAGASTA PADOMĒ

MĀLPILS PAGASTA PADOMES 12.02.2003. SĒDE Nr.3

Izskatīja 22.jautājumus.

NOLĒMA:

- Piedzīt bezstrīda kārtībā par labu Mālpils pagasta padomei nekustamā īpašuma nodokļa par zemi parādu līdz piedziņas brīdim, piedziņu vēršot uz parādnieka visiem ienākumiem un īpašumiem no 4 zemes lietotājiem.
- Nosūtīt atgādinājumu par iesniegtā parādu atmaksas grafika izpildi 2 zemes lietotājiem.
- Pieņemt zināšanai iesniegto nekustamā īpašuma nodokļa parādu samaksas grafiku.
- Piešķirt nekustamā īpašuma nodokļa par zemi atvieglojumu 50 % apmērā par 2003.gadu 1 politiski represētajai personai.
- Piešķirt 2003.gadā nekustamā īpašuma nodokļa par ēkām samazinājumu 50 % apmērā 1 juridiskajai personai.
- Anulēt pastāvīgās zemes lietošanas tiesības uz nekustamā īpašuma "Jaunliepas" zemi 3,3 ha platībā.
- Anulēt pastāvīgās koplietošanas tiesības uz nekustamā īpašuma "Kalnaliepas" zemi 0,3 ha kopplatībā 1/2 domājamās daļas.
- Anulēt pastāvīgās zemes lietošanas tiesības 2,1 ha platībā, kadastra Nr.8074-001-0399.
- Piešķirt pastāvīgā lietošanā ar lietošanas tiesību pāreju citām personām nekustamā īpašuma "Jaunliepas" zemi 3,3 ha platībā, zemes gabalam noteikt lietošanas mērķi- piemājas saimniecība.
- Piešķirt pastāvīgā koplietošanā 1/2 domājamās daļas no nekustamā īpašuma "Kalnaliepas" zemes 0,3 ha kopplatībā, zemes gabalam noteikt lietošanas mērķi- viengimeņu, divgimeņu dzīvojamo māju apbūve.
- Piešķirt pastāvīgā lietošanā ar lietošanas tiesību pāreju citām personām zemi 2,1 ha kopplatībā, kadastra Nr.8074-001-0399, zemes gabalam noteikt lietošanas mērķi – piemājas saimniecība.
- Sadalīt valsts rezerves zemi "Pikulēnu" zemes nogabalā 16,3 ha kopplatībā.
- Piešķirt pastāvīgā lietošanā ar lietošanas tiesību pāreju citām personām brīvo, valstij piekrietošo zemi "Pikulēnu" zemes nogabalā 3,0 ha kopplatībā, zemes gabalam noteikt lietošanas mērķi – piemājas saimniecība.
- Piešķirt juridiskās adreses "Lejas Janceni", "Nokalnes", "Ilzītes".
- Apstiprināt 4 zemes nomas līgumu ar fiziskām un juridiskām personām.
- Uzdot būvvaldes vadītājam pasūtīt Mālpils centra labiekārtošanas projekta daļu par lietus ūdens novadīšanas kanalizācijas sistēmu, līdzekļus paredzot no dabas resursu nodokļa.
- Izsniegt zemnieku saimniecībai "ZEMZARI", reģ.Nr.44101030274, atļauju izbraukuma tirdzniecībai ar pašražoto lopbarības produkciju, kura tiks veikta Mālpils pagasta teritorijā maršrutos: Sidgunda-Vite-Mālpils un Mālpils-Upmalas.
- Pieņemt zināšanai pašvaldības bezpeļņas uzņēmumu reorganizācijas variantus, jautājuma izskatīšanu atlikt līdz 01.04.2003.
- Atteikt apmaksāt komunālos pakalpojumus fizioterapijas kabinetam no pašvaldības budžeta līdzekļiem.
- Precizēt Mālpils pagasta pašvaldības nekustamā īpašuma "Kalna Ķikuti" 74,5 ha kopplatībā, kadastra Nr.8074-004-0086 zemes lietošanas mērķus, nosakot tos:
 - Zemes gabalam 59,2 ha platībā – 0401 – ieguves rūpniecības un kerjeru izstrāde,
 - Zemes gabaliem ar kopējo platību 15,3 ha –0201-juridisko personu īpašumā esošie meži.
- Atteikties no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamo īpašumu "Upmalas", kas atrodas Lielvārdes šosejā 12 un sastāv no zemes gabala 0,222 ha platībā un 3 ēkām.
- Atteikties no pirmpirkuma tiesībām uz ēku(būvju) īpašumu ar visiem tā piederumiem, tiesībām un pienākumiem, kas atrodas Jaunā ielā 6 un sastāv no 1 nedzīvojamās ēkas-kafejnīcas.
- Piekrist mainīt lietošanas mērķi dzīvoklim Nr.1 Mālpilī, Ķiršu ielā 7, no dzīvojamām telpām uz nedzīvojamām telpām – skaistumkopšanas salona vajadzībām.
- Anulēt pierakstu mirušajām personām:
 - Arturam Leonam Vālodzem, pers.kods: 210727-12326, dzīvoja Mālpils pagasta "Kļaviņās", miris 03.01.2003.
 - Albīnai Pušai, pers.kods: 261012-12754, dzīvoja Mālpils pagasta "Vecošņos", mirusi 01.02.2003.
 - Vladimiram Petrakovam, pers.kods: 300129-12339, dzīvoja Mālpils pagasta Ādmiņos" dz.6, miris 10.01.2003.
- Izteikt kategorisku protestu par Zemkopības ministrijas sagatavo Latvijas teritorijas sadalījumu, atbilstoši kuram Mālpils pagasts ir iekļauts no Eiropas Savienības plānoto investīciju neaptveramo teritoriju skaitā.
- Pieprasīt no LR Zemkopības ministrijas, plānojot no Eiropas Savienības saņemto investīciju sadalījumu pa teritorijām, vadīties no šīs dienas reālajiem objektīvajiem kritērijiem katrā konkrētajā teritorijā.
- Uzaicināt sabiedriskās organizācijas "Rīgas reģiona attīstības padome" pārstāvjus uz padomes sēdi.
- Atļaut apdrošināšanas akciju sabiedrībai "Ergo" izvietot gaismas reklāmu pie pašvaldības administrācijas ēkas fasādes Mālpilī, Nākotnes ielā 1.
- Gaismas reklāmas izmēri nedrīkst būt lielāki, kā BTB bankomāta reklāmai.
- Iekasēt nodevu par reklāmas izvietojumu, saskaņā ar Mālpils pagasta padomes saistošajiem noteikumiem Nr.20 "Nodeva par reklāmas, afišu un sludinājumu izvietojumu publiskās vietās Mālpils pagastā".
- Apstiprināt cenu aptaujas rezultātus par Sidgundas pamatskolas sporta zāles renovāciju.
- Atļaut Sidgundas pamatskolas direktorei Anitai Sārnai slēgt līgumu ar SIA "CETRA" par Sidgundas pamatskolas sporta zāles renovācijas darbu veikšanu par kopējo summu Ls 6303,77 (Seši tūkstoši trīs simti trīs lati 77 santīmi).
- Piešķirt 3 apbedīšanas pabalstus.
- Piešķirt 3 jaundzimušo pabalstus.
- Apmaksāt 1/3 daļu no sniegto medikamentu un slimnīcas pakalpojumu kopējās summas II gr.invalīdam.
- Piešķirt vienreizēju pabalstu I gr.invalīdei, 2 krīzes situācijā nonākušām iedzīvotājām.
- Piešķirt apkures pabalstu, naudu pārskaitot PBU "Norma K" vientuļajai pensionārei, II gr.invalīdam.
- Piešķirt malku 7 kub.m, I gr.invalīdam, II gr.invalīdei, vientuļajai pensionārei, bērna invalīda ģimenei.
- Piešķirt brīvpusdienas Sidgundas pamatskolā 2.kl.skolniecei.
- Izmaksāt 100.-Ls bez vecāku gādības palikušam jaunietim, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.254.-
- Ievietot Mālpils sociālās aprūpes centrā maznodrošināto pagasta iedzīvotāju, noslēdzot līgumu par uzturēšanās apmaksu.

MĀLPILS PAGASTA PADOMES 26.02.2003.g. SĒDE Nr.4

Izskatīja 26.jautājumus.

NOLĒMA:

- Jautājuma izskatīšanu par Mālpils pagasta "logo" atlikt līdz tiks iesniegti vēl vienas mākslinieces varianti.
- Piešķirt 2003.g. nekustamā īpašuma nodokļa par zemi atvieglojumu 50 % apmērā 7 politiski represētajām personām.
- Noteikt maksu par kultūras nama telpu izmantošanu dažāda rakstura pasākumu organizēšanai, kurus neorganizē pašvaldības iestādes:
 - par deju zāles izmantošanu 1 st. – **5 Ls**,
 - par deju zāles izmantošanu no 4 st. līdz 12 st. – **50 Ls**, par katru nākamo stundu – 1 Ls;
 - par skatītāju zāles izmantošanu 1 st. – **10 Ls**;
 - par skatītāju zāles un deju zāles izmantošanu no 4 st. līdz 12 st. – **100 Ls**, par katru nākamo stundu – **5 Ls**;
 - par vestibila izmantošanu no 1 līdz 4 st. – **3 Ls**;
 - par vestibila izmantošanu no 4 līdz 12 st. – **10 Ls**; par katru nākamo stundu **0,50 Ls**
 - par izklaidējoša rakstura vai kultūras pasākumu tā organizētājiem piemērot samaksu par telpu un būvju īri sekojošos apmēros:
 - 10% apmērā no kopējām iekasētajām maksām par konkrētu teātra vai koncerta pasākumu;
 - 25% apmērā no kopējām iekasētajām maksām par nakts atpūtas pasākumu.
- Noteikt maksu par kultūras nama telpu izmantošanu dažāda rakstura nodarbību organizēšanai:
 - pieaugušo interešu pulciņiem, kuri netiek finansēti no pašvaldības budžeta – **0,50 Ls/stundā**,
 - bērnu un jauniešu pulciņiem, kuri netiek finansēti no pašvaldības budžeta (līdz 15 g.v.)- **0,30 Ls/stundā**
- Savstarpēji vienojoties, maksa var tikt palielināta, bet ne mazāka par noteikto.
Maksa par telpu izmantošanu tiek iekasēta pagasta padomes budžetā, izsniedzot noteikta parauga iemaksas kvīti un reģistrējot maksātāju.
- Apstiprināt saistošos noteikumus Nr.2 " Par izklaidējoša rakstura pasākumu sarīkošanu publiskās vietās Mālpils pagasta teritorijā"
- Apstiprināt Mālpils pagastā pieļaujamo naftas produktu piesārņojuma normu – **vidēji 0,45 miligrami uz 1 l ūdens**.
- Apstiprināt 1.lasījumā saistošos noteikumus Nr.3 "Mālpils ciemata ūdensvada un kanalizācijas tīklu ekspluatācijas lietošanas un aizsardzības noteikumi".
- Uzdot par pienākumu visiem centralizētās ūdensapgādes aukstā ūdens lietotājiem līdz 31.12.2003.g. uzstādīt ūdens skaitītājus un norēķināties par patērēto ūdeni saskaņā ar ūdensskaitītāja rādītājiem un apstiprinātajiem tarifiem.
- Apstiprināt nekustamā īpašuma "Parka iela 3" pārdošanas izsoles nolikumu (nolikumu var saņemt pagasta padomes kancelejā).
- Atteikties no pirmpirkuma tiesībām un nekustamo īpašumu "Mūrupes", kas sastāv no viena zemes gabala 1,5 ha platībā.
- Reģistrēt individuālo darbu – zaru slotu griešana un realizācija.
- Reģistrēt individuālo darbu – meža atjaunošana, jaunaudžu kopšana, grāvju kopšana.
- Izsniegt individuālajam uzņēmumam "Lejaszirņi", reģ.Nr.000206022, atļauju autoveikala tirdzniecībai ar pārtikas precēm Mālpils pagasta teritorijā pie mājām "Saulieši" un Sidgundas vistu fermas.
- Izsniegt SIA "Bise", reģ.Nr.000351829, atļauju tirdzniecībai ar jauniem un lietotiem apaviem un apģērbiem, kas tiks veikta Mālpilī, Jaunā ielā 6 A.
- Veikt cenu aptauju par individuālā uzņēmuma "Spektrs" piedāvāto videoinformatīvo pakalpojumu sniegšanu un pārraidīšanu ēterā.
- Pēc cenu aptaujas rezultātiem, slēgt telpu apakšnomas līgumu ar iepirkuma komisijas izvēlēto pretendentu,
- Slēgt līgumu par televīzijas videoinformatīvo pakalpojumu sniegšanu ar p.2. norādīto pretendentu.
- Ieteikt SIA "Vite" direktoram pildīt noslēgtā līguma p.7 un p.10 (apst. 26.06.02.sēdē Nr.12)
- Organizēt publisko aptauju par tirgus nojumes lietderību.
- Apstiprināt nekustamā īpašuma "Vecskolas" pārdošanas izsoles nolikumu (nolikumu var saņemt pagasta padomes kancelejā)
- Mainīt Mālpils pagasta pašvaldības nekustamā īpašuma "Tuņķi" zemes lietošanas mērķus, nosakot tos šādi:
 - 1-2 stāvu māju apbūve,
 - pārējā lauksaimnieciskajā ražošanā izmantojamā zeme.
- Mainīt a/s "Virši A" nekustamā īpašuma Nītaures iela 1 zemes lietošanas mērķi, nosakot darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve.
Mainīt SIA "EMU PRIM" nekustamā īpašuma Ķiršu iela 26 zemes lietošanas mērķi, nosakot tos sekojoši:
 - darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve.
 - Pārējā lauksaimnieciskajā ražošanā izmantojamā zeme.
- Pamatojoties uz Siguldas tiesas spriedumu, anulēt zemes nodokļa parādu par laiku no 1994. līdz 1997.gadam.
- Piešķirt juridisko adresi Jaunā iela 6 A.
- Precizēt Mālpils pagasta zemes komisijas lēmumu Nr.1578, nosakot nekustamā īpašuma "Tulpes" zemes kopplatību 6,2 ha.
- Izdarīt grozījumus pašvaldības nekustamo īpašumu bilances vērtībās saskaņā ar 24.04.2002.g. Mālpils pagasta padomes sēdes Nr.8/8 lēmumu un VZD Lielrīgas reģionālās nodaļas noteiktajām zemju kadastrālajām vērtībām, nosakot tās:
 - pašvaldības īpašumā un valdījumā esošajām zemēm – Ls 88428, 03
 - pašvaldības īpašumā esošajām mežaudzēm – Ls 241925,-
- Apstiprināt kalkulāciju sētnieka darba slodzei teritorijas sakopšanas darbiem 2003.gadā – **139,04 Ls/ mēnesi**, t.sk.PVN.
- Atļaut Sidgundas dzelzceļa stacijas ēkai mainīt telpu lietošanas mērķi no nedzīvojamām telpām uz dzīvojamām telpām, kuras pievienotas viendzīvokļa mājai, pēc juridiskās adreses Mālpils pagasta "Birzītēs".
- Anulēt pierakstu mirušajām personām:
- ILVARAM ŪDRIM, pers.kods: 120576-12306, bija pierakstīts Mālpils pagasta "Ceriņos", miris 17.02.2003.,
- VARVARAI RUDŽĪTEI, pers.kods: 111237-12301, bija pierakstīta Nākotnes ielā 2 dz.24, mirusi 22.02.2003.
- Piešķirt 4 jaundzimušo pabalstus.
- Piešķirt 2 apbedīšanas pabalstus.
- Piešķirt pabalstu 3 pensionāriem, kuri sasnieguši 90 un vairāk gadu vecumu.
- Samaksāt 1/3 daļu no medikamentu un slimnīcas pakalpojumu kopējās summas II gr.invalīdei, II gr.invalīdam, III gr.invalīdam, vientuļajai pensionārei.
- Piešķirt apkures pabalstu, pārskaitot PBU "Norma K" vientuļajai pensionārei.
- Piešķirt malku 7 kub.m diviem II gr.invalīdiem, 5 vientuļajiem pensionāriem.
- Piešķirt trūcīgās ģimenes pabalstu uz 1 mēnesi bez iztikas līdzekļiem palikušajiem trim iedzīvotājiem.
- Apstiprināt mājas aprūpi II gr.invalīdam.
- Apstiprināt mājas aprūpi II gr.invalīdei.
- Pārskaitīt PBU "Norma K" par sniega tīrīšanas pakalpojuma sniegšanu I gr.invalīdam.

BĒRNUDĀRZA VĒSTURE

Bērnudārza pirmsākumi Mālpilī meklējami reizē ar kolhozu dibināšanu. Tā jau 1951. gada martā lauksaimniecības arteli "Spartaks" Rīgas rajona komitejas pārstāve "biedrene Roze paskaidro, ka kolhoza valdei jāizraugās telpas bērnudārzam un jānozīmē uz bērnudārza vadītāju kursiem Zelmū Auziņu."

L/a "Spartaks" bērnudārzs tiek atvērts 1951. gada 25. maijā. Pēc pāris nedēļām 11. jūnija valdes sēdē G.Zalcmais ziņo, "ka bērnudārzu apmeklē tikai trīs bērni. Citi vēl nav savesti, jo kolhoznieki atrod dažādus aizbildināšanas iemeslus. Savukārt J. Magone ziņo, ka kolhozā 1. brigādē ir sievietes kā L. Lazdiņa, E. Grīnberga, Z. Ploriņa, kas dezorganizē bērnudārzu, iespajdot bērnu mātes, lai neved bērnus uz bērnudārzu." Arī kolhozā "Parīzes

Komūna" 1951. gadā "Smiltnieku" mājās ir bērnudārza grupa, kuru apmeklē ap 15 bērni, un par audzinātāju strādā Velta Olivere. Bet jau 1953. gada kolhozi "Spartaks", "Āres" un "Parīzes Komūna" apvienojas un aprīlī bērnudārzā esot bijuši reģistrēti jau 120 bērni, strādā Zelma Auziņa un Zenta Liepa.

Tagadējo bērnudārza ēku atklāja 1968. gada 19. martā, rekonstrukciju (zemo ēku piebūvi) pabeidza 1975. gadā. Pirmā bērnudārza vadītāja bija Lūcija Turka. Par iestādes stabilitāti liecina fakts, ka trīsdesmit piecos gados ir bijuši tikai 5 vadītāji: Lūcija Turka, Veronika Reča, Temīda Druva, Erna Pakere, Ārija Akurātere (vietas izpildītāja vienu gadu), no 1989. gada jūlija - Malda Čelnova.

Mālpils bērnudārzs 1968.gads.

(Izmantoti materiāli no Mālpils novadpētniecības muzeja; B.Veckungas apkopotais materiāls "Kolektīvācija Mālpilī 1948-1955...te")

1968.gads. 1.rindā no kreisās: Milda Graudiņa, Līvija Rogule, Marija Bernharde, vadītāja Lūcija Turka, vecākā māsa Sarmīte Salaka, Svetlana Čelnova, Ārija Akurātere, Ilga Bērtule. 2.rindā no kreisās: Ārija Ozoliņa, Marta Stepanova, Staņislava Naļivaiko, Nora Škogale, Valentīna Leonoviča, Aina Graudiņa, Ilga Roze, Anna Lavrēna, Gaļina Januškovska, Malda Čelnova.

1.rindā no kreisās: Anna Reinfelde, Olga B., Tamāra Krievāne, Sarmīte Salaka, Marija Bernharde, Brunīta Savraseviča, Olga Rudzīte; 2.rindā no kreisās: Vēsma Čimmera, Ilga Bērtule, Viktorija Berga, Nora Škogale, Inga Č., Svetlana Čelnova, Ārija Ozoliņa, Līze Miķelsone, Lauma Balode, Malda Čelnova; 3.rindā no kreisās: Gaļina Januškovska, Anna Lavrēna, Inta Purviņa, Ilga Roze, Dzintra Laķe, Staņislava Naļivaiko.

Atmiņas par pamatakmeni ielikšanu Mālpils bērnu dārzam

Tajā laikā Mālpils centrā bija tikai divas lielas mājas – kultūras nama māja un patērētāju biedrības veikala māja. Galvenā ceļa malās (tagadējā Nākotnes iela) bija lauku privātmājas, aiz tām apstrādāti kolhoza lauki.

Kādu dienu uzzinājām, ka Mālpilī cels bērnu dārzu. Pirmo pamatakmeni iemūrēja svinīgā gaisotnē. Tas notika vienā no lauku kalniņiem. Zinājām, ka uz šiem svētkiem būs Filharmonijas mākslinieki un komponiste Elga Igenberga.

Tajā laikā es pēc Pilsaimnieku tehnikuma beigšanas strādāju pienotavā. Ar draudzeni ieradāmies uz pasākumu pamatakmens likšanas vietā. Tur bija arī dziedātāji Miķelis Fišers, Jānis Zābers un citi. Atceros, ka bija svinīgas sarunas, tika iemūrēta kapsula ar vēstījumu, tagad gan vairs neatceros, kurā bērnu dārza pamata stūrī tā atrodas.

Pēc tam devāmies uz koncertu tehnikuma zālē. Tikko sākām iet, mākslinieku

Pirmais koncerts.

– slaveno dziedātāju autobuss pieturēja un piedāvāja mūs aizvest. Mēs priecīgas sēdāmies tik autobusā, bijām laimīgas būt tik tuvu lieliem māksliniekiem.

Noklausījāmies brīnišķīgu koncertu, atceros kā dziedāja Miķelis Fišers, Jānis Zābers, ļoti labi atceros komponisti Elgu Igenbergu, diemžēl citi atmiņā nav palikuši.

1968./69.gadu mija. Svētkus vada muzikālā audzinātāja Lauma Balode.

Lūk, tādas jaukas atmiņas ir saglabājušās no tiem laikiem.

Aina Kišuna,
bērnudārza dārzniece

Mālpils bērnudārzs svin 35. jubileju

Nu jau vairākas mazo mālpiliešu paudzes iesākumā pa taciņu, vēlāk pa asfaltētu ielu mērojušas ceļu uz Mālpils bērnudārzu. Savukārt vecāki savus lolojumus droši uzticējuši bērnudārza audzinātāju un auklīšu gādīgajām rokām. Kā pastāstīja Mālpils bērnudārza vadītāja Malda Čelnova, šobrīd bērnudārza 9 grupas apmeklē 160 bērni (vidēji katru dienu ierodas 130 bērni). Bērnudārza darbinieki un audzēkņi 19.martā svinēs iestādes 35 gadu jubileju. Malda Čelnova bilda, ka šī ir viena no tradīcijām, ko bērnudārzs saglabājis caur dažādiem laikiem. Viņai atmiņā arī iepriekšējās jubilejas: "Piecu gadu jubileja tika svinēta Mālpils pils baltajā zālē, 10 gadi – bērnudārzā, 15 gadi – kantora jaunajā konferenču zālē; 20 gadi – jaunajā kultūras namā, 25 gadu jubileja – aizēnoja šaubas un neziņa par bērnudārza turpmāko likteni, jo 1992.gada jūlijā iestāde no agrofimas bija pārgājusi pagasta pārziņā, arī bērnu skaits tolaik samazinājās līdz 60- 70 bērniem. Svinības notika bērnudārzā un izvērtās sirsnīgāk kā jebkad. Uz 30 gadu jubileju bērni atkal bija atgriezušies. 7 grupās 100 bērni. Pasākums notika kultūras namā ar pašu sagatavotu koncertu un bērnu darbu izstādi."

- Kā svinēsiet bērnudārza 35 gadus?

- **Malda Čelnova:** Jāteic, ka pašā sākumā nedaudz šaubījāmies, vai maz rīkot svinības, kad budžets spiedīgs un tik daudz līdzekļu jāiegulda ēkas uzturēšanā. Tomēr nolēmām, ka svētki ir vajadzīgi, jo visi šeit strādājošie to ir pelnījuši. Vispirms **19.martā** bērnudārzā bērni un darbinieki svinēs iestādes dzimšanas dienu. Notiks vārda došana bērnudārzam. Bērni no grupām teiks vēlējumus un dāvinās bērnudārzam pašgatavotas dāvanas. Muzikālā audzinātāja **Anita Zēberga** šim gadījumam speciāli sacer vārdus **Malda Čelova** un mūziku dziesmai.

Mālpils bērnudārza vadītāja Malda Čelova.

Paredzēta arī milzu torte ar salūtsvecēm un noslēgumā – diskotēka bērniem. **21.martā** Mālpils kultūras namā notiks jubilejas lielais koncerts, bet vakarā atpūtas vakars bērnudārza darbiniekiem. Šo koncertu gatavo muzikālā audzinātāja **Ingrīda Barkeviča**. Uzstāties visas 9 grupas, katra ar savu vizītkarti. Koncertā piedalīsies arī tautisko deju pulciņš, vadītāja - **Maija Orlova**, bērnu vokālais ansamblis, vadītāja – **Ingrīda Barkeviča**, būs aerobikas priekšnesumi, vadītāja – **Jana Baranovska**. Dziesmas angļu valodā gatavo skolotāja **Inita Krilovska**.

- **Salīdzinot ar senākiem gadiem, kādas pārmaiņas skārušas audzināšanas**

Mālpils bērnudārzs šodien.

darbu, vai mainījušies arī bērni?

- Paraugoties 10-15 gadus atpakaļ, šodien ir mainījies mācību saturs, audzināšanā, mācīšanā, saskarsmē ar bērniem. Agrāk bija stingri noteikts, kam obligāti jābūt, un to nedrīkstēja pārkāpt. Tagad ir lielāka izvēles brīvība. Arī paši bērni ir citādāki. Kļuvuši komunikablaķi, drošāki, pārliecinotāki, zinoši, toties – nepaklausīgāki. Manuprāt, viss sākas ar ģimeni. Mazliet par daudz tiek atļauts, nav ierobežojuma. Vēl jāteic, ka tagad bērniem ir vājāka vispārējā fiziskā veselība, tie ir nenorūdītāki. Iespējams te vainīgs mazkustīgs dzīvesveids, gan vecākiem, gan bērniem.

- Kādas iespējas fiziskām aktivitātēm ir jūsu bērnudārzā?

- Mēs pēdējos gados esam likuši akcentu tieši uz bērnu veselības nostiprināšanu. Bērnudārzā ar SIA "Laiko" un personiģo **Leontīnes Amerikas** atbalstu izveidots kustību aktivitāšu centrs. Tajā ir bumbiņbaseins, fizioterapijas un līdzsvara apriķojums, un citas ierīces, kas domātas bērnu stājas veidošanai un kustību aktivitātēm. Divas reizes nedēļā nodarbības iziet bērni no visām grupām. Papildus vēl tie bērni, kam ir stājas traucējumi (plakanā pēda, "apaļās muguras"). Centrā strādā laba speciāliste **Inese Grinberga**. Šajā mācību gadā mums ir arī sporta nodarbības, kuras vada **Jana Baranovska**. Tās notiek vidējām un vecākajām grupām telpās un ārā. Tādejādi katra bērnudārza bērnam vismaz 5 reizes nedēļā ir iespēja speciālista vadībā piedalīties organizētās fiziskās aktivitātēs. Žēl, ka aizejot no bērnudārza, bērni tik vispusīgas nodarbības nevar turpināt skolā.

- Vai ir vēl kādi jauninājumi jūsu iestādes darbā?

- Ar šo mācību gadu sākām pildīt izglītības likumā noteikto uzdevumu – obligāto 5-6 gadus veco bērnu sagatavošanu skolai. Tas ir īpašs gadījums, kam bija jāgatavojas arī finansīāli, jo valsts dod tikai daļēju finansējumu. Uz vienu grupu apmaksā 1,6 slodzes pedagoga algas diviem pedagogiem. Tas nav pietiekoši. Pārējo apmaksā pagasts. Skolai apmācām 4 grupas. Izveidotas divas jaunas apmācību grupas ar mājas bērniem – viena 5gadīgā, otra 6gadīgā, un vēl divas grupas, kurās ir bērni, kas jau iepriekš apmeklēja bērnudārzu.

- Cik jūsu iestādē ir darbinieku, kā viņi piemērojušies jaunajam Izglītības ministrijas prasībām?

- Kopā ar tehnisko personālu, bērnudārzā ir 36 darbinieki. Varu lepoties, ka šogad desmit audzinātājas mācās augstākajās mācību iestādēs, astoņas iegūst

augstāko profesionālo izglītību. Viena audzinātāja pārkvalificējas no citas augstākās izglītības uz pirmsskolas izglītību, un viena mācās maģistratūrā. Trijām jau ir iegūta augstākā izglītība. Varētu jau teikt, ka kolektīvs noveco. Bet nupat vērojams, ka sāk parādīties jaunas sejas. Starp citu arī bijušie bērnudārza audzēkņi. Pie mums ir atgriezušās: **Dace Brieze, Inga Rimcāne, Jana Baranovska**. Uzskatu, ka kolektīvs ir stabils, zinošs. Visi savās vietās darbu veic apzinīgi – gan audzinātājas, gan auklītes, gan pavāri, veļas mazgātājas, apkopējas. Tehniskie darbinieki strādā par ļoti minimālām algām, tas jo-projām ir sāpīgs jautājums. Sogad jubileja svinama ne tikai bērnudārza ēkai, bet arī darbiniekiem, kuri šeit nostrādājuši 35 gadus. Tie ir: **Ilga Bērtule, Malda Čelnova un Inta Purviņa**. Nedaudz mazāks, tomēr desmitos mērāms arī citu darbinieku nostrādātais laiks šajā iestādē: **Skaidrīte Keistere (34 gadi), Anda Broka (29 gadi), Anita Zēberga (28 gadi), Lolīta Bērziņa (26 gadi), Vija Melgaile (24 gadi), Vineta Saulīte (24 gadi), Inta Maļutkina (32 gadi), Ausma Ragozina (28 gadi), Lūcija Indrāne (27 gadi), Anita Babre (22 gadi), Ļubova Jakovele (22 gadi), Inta Bērziņa (21 gadi).**

- Cik darbinieki strādā vienā grupā?

- Viena skolotāja, bet skolotājas palīdzē vienlaicīgi par divām grupām, izņemot mazās grupas.

- No kāda vecuma bērni var apmeklēt bērnudārzu?

- Bērnudārzā uzņemam bērnus no pusotra gada vecuma. Tagad ir prasības, kuras bērnam jāzin iestājoties bērnudārzā: jābūt pašam ēst-turēt karoti, dzert no krūzītes, jāiztiek bez pamperiem. Vecākiem būtu jāpieradina arī, lai bērns nebaidītos no svešiem cilvēkiem. Septembra pirmajās nedēļās iet nedaudz skaļāk, bet bērni ātri vien pierod un jūtas šeit labi.

- Jūsu kolektīvs prot jauki atzīmēt jubilejas. Vai ir vēl kādas citas tradīcijas?

- Mums ir kolosāli izlaidumi. Izlaidumā izsniedzam pirmo izglītība dokumentu – apliecību. Pavasarī mēs sirsnīgi pavadām bērnus uz skolu un rudenī ļoti sirsnīgi sagaidām jaunos nācējus bērnudārzā. Mēs nesvinam 1.septembri kā Zinību dienu, jo visi tajā dienā ir skolā. Tāpēc mēs nedaudz vēlāk organizējam atkalredzēšanās svētkus. Tas notiek bērnudārza iekšpagalmā. Tur satiekamies, uzņemot mūsu saimē jaunus. Ciemos atnāk pārgērbusies pasaku tēli, piemēram – Lapsa Kārumniece vai Vitamīns. Bērni min mīklas vai zīmē uz asfalta. Beigās notiek jautra izdancošanās. Protams, bērnudārzā atzīmējam arī gadskārtas un citus svētkus – Lieldienas, Mārtiņus, Ziemassvētkus,

Bērnudārza kolektīvs 2003.gada 19.martā.

Mātes dienu. Rīkojam rudens ražas izstādes un citas bērnu darbu izstādes. Atsevišķi darbiniekiem ir sena tradīcija kaur īsu brīdi pabūt kopā kaut Ziemassvētkos - ar pasēdēšanu, savstarpēju apdāvināšanu. Jūnija sākumā, pirms došanās atvaļinājumā, organizējam mazu pikniku tepat bērnudārza teritorijā, ar groziņiem, desiņu cepšanu, mūziku. Mums patīk arī braucieni uz teātra izrādēm. Nupat februārī bijām uz opereti "Sikspārnis", Jaunajā Rīgas teātrī uz izrādi "Revidents". Katru gadu vasarā cenšamies aizbraukt kādā tuvākā vai tālākā ekskursijā.

- Kad sāki strādāt Mālpils bērnudārzā, no kura laika esi vadītāja?

- Mālpilī nokļuvu pēc valsts sadales, beidzot Rīgas Pedagoģisko skolu. 1968.gada 7.augustā sāku strādāt par audzinātāju. Nostrādāju 16 gadus līdz 1984.gadam, tad biju metodiķe, bet no 1989.gada jūlijā esmu bērnudārza vadītāja.

Erna Pakere, pirmsskolas audzināšanas skolotāja

"Jūs atkal esat atgriezies bērnudārzā?", jautāju Ernai Pakerei.

"Jā, pagaidām", atteica uzrunātā, kura

šobrīd strādā līgumdarbā par pirmsskolas audzināšanas skolotāju 5-6gadīgo mājas bērnu grupā. Pirms vairāk kā 10 gadiem viņa bija šīs iestādes vadītāja. Bet 80-to gadu beigās pavāres nolaidības dēļ bērnudārzā notika saīdināšanās ar *zeltaino stafilokoku*. Rezultātā vadītājai nācās aiziet no darba.

- Kāds bijis jūsu ceļš pedagoģijā?

- Erna Pakere: Pēc vidusskolas iestājos Rīgas Pedagoģiskajā skolā. Izglītību turpināju Liepājas Pedagoģijas institūtā, defektoloģijas nodaļā, iegūstot logopēda specialitāti. Vēlāk apguvu veselības mācības skolotājas zināšanas. Pedagoģa gaitas uzsāku Krimuldas sanatorijā kā audzinātāja. Pēc tam strādāju Siguldas pilsētas bērnudārzā. 1977.gada novembrī, rajona izglītības nodaļas pierunāta, atnācu darbā uz Mālpili, jo šeit vairākus mēnešus bērnudārzs bija bez vadītājas.

- Kā veicās jaunajā amatā?

- Ko nozīmē būt vadītājai?

- Smagi. Savā bijušajā kolektīvā, kur daudz gadi nostrādāti kopā ar citiem kolēģiem kā padotajai, būt par vadītāju ir daudz sarežģītāk, kā svešā vietā. Sākumā gāja grūti. Šajā gadījumā es nerunāju par pedagoģiskajām zināšanām, par darbu ar bērniem. Tas bija apgūts ilgajā praksē un arī augst-

skolā. Lielākās problēmas radās saskarsmē ar padotajiem. Atzīstos, ka arī pati ne vienmēr pratu pareizi risināt dialogu, vai novērtēt situāciju. Pamazām pieradu, ka labāk ir rast kompromisu un ka visus jautājumus var atrisināt sarunā ar darbiniekiem. Dažkārt nācies pārvērtēt savu attieksmi, spēju arī atvainoties. Pēc horoskopa esmu Vērša gadā dzimis Vērsis. Domāju, ka ar gadiem attiecības ir nostabilizējušās, saskarsmes kultūra augusi arī no padoto puses.

- Kas bērnudārzā paveikts, kopš esi vadītāja?

- Iepriekšējā vadītāja Erna Pakere, būdama ļoti saimnieciska, enerģiska un zinoša, bija izveidojusi labu saimniecību tā laika apstākļiem un rocībai. Tomēr grupas brēktin brēca pēc remonta. Tāpēc sāku ar grupu telpu remontiem. Šobrīd ir izremontētas visas grupas un metodiskais kabinets. Veiksmīgi nosiltināts jumts,

- Sākumā bija diezgan briesmīgi. Vajadzēja pielikt lielas pūles, lai uzlabotu savstarpējo noskaņojumu kolektīvā, veicinātu draudzību, uzticību, atklātību, kā arī izlīdzinātu savstarpējās attiecības ar toreizējo sovhoza vadību. Bezgala daudz strādājām pie materiālās bāzes, jo viss bija pussabrucis. Caurām naktīm domāju un plānoju, kā grupās savest kārtībā vietām sapuvušās grīdas, sakārtot ūdensvadu un kanalizāciju. Bet plīsa, bezgala plīsa. Ēka ir ļoti nekvalitatīvi celta. Pēc projekta jaunais korpuss bija domāts kā vasaras mītne. 1978./79. gada ziemā pārsala apkures caurules. Tā bija liela avārija. Visu vasaru notika remonts. Normālu darbību varējām atsākt tikai septembrī.

- Kam vēl pievērsāt uzmanību savas darbības laikā?

- Pedagoģiskā darba materiālajai bāzei – atribūtiem, rotaļlietām, rotaļu laukumiem un rīkiem. Raudzījāties, lai zālāji ap nojumīti vienmēr būtu izplauti un atribūti glīti nokrāsoti. Vēl tolaik centos uzlabot iestādes māksliniecisko noformējumu, pieaicinot profesionālus māksliniekus. Fizikultūras zāles sienā ir Māras Ārentes vitražas. Sienu gleznojums veidoja Astrīda Irša, Indra Zvīgule un Ivars Mailītis. Keramikas dekorus - keramiķe Inese Pētersone.

- Cik zinu, jūs daudz veicāt bērnudārza apkārtnes izdaiļošanā?

- Jā, šis darbs mani ļoti priecē. Gan pati

uzbūvēts jauns žogs. Rūpējoties par patīkamāku apkārtni, izveidota jauna ilggačīgo košumaugu dobe ar dažādiem skujeņiem. Priecājos, ka izdevies realizēt ieceri par fizisko aktivitāšu centru. Esam iegādājušies arī datoru. Metodiskajam kabinetam cenšamies iepirkt ļoti noderīgas spēles un grāmatas, arī pedagoģisko literatūru. Tomēr šis laiks ir bijis par īsu, lai veiktu visu nepieciešamo. Pašlaik ļoti izjūtam jaunu mēbeļu trūkumu, noteikti jāremontē fizikultūras un mūzikas zāles. Paldies vecākiem, kā arī sponsoriem, kuri palīdzējuši sagādāt bērnu rotaļlietas, jo īpašu līdzekļu rotaļlietu iegādei mums ir ļoti maz.

- Vai kopumā bērnudārzam iedalītais budžets ir pietiekams?

- Mēs iztiekam, kaut dažkārt gadās arī budžetu pārtērēt. Uzskatu, ka pagasts iespēju robežās dod pietiekoši daudz līdzekļu. Protams, vienmēr varētu būt vairāk.

- Vai tev ir kāda īpaša iecere, kuru gribētu īstenot?

- Bērnudārza 30 gadu jubilejā arhitekte Māra Steķe uzdāvināja viena posma rekonstrukciju, kurā paredzēts bērnu veselības centrs ar ūdens procedūrām. Man ļoti gribētos to realizēt dzīvē. Ar Līvijas Mukānes palīdzību esam uzrakstījuši un iesnieguši projektus, bet pagaidām nav veicies.

- Ko šajā svētku reizē vēli bērniem, darbiniekiem un arī sev?

- Vispirms visiem vēlu labu veselību. Lai pasaulē būtu miers un drošība, nedraudētu terora akti. Lai mēs visi vairāk smaidītu un būtu draudzīgāki viens pret otru – tad pasaule būtu daudz mīļāka.

meklēju projektus, gan apspriedos ar daiļdārznieci Ainu Kuzmani. Izveidojām kompozīciju dobes puķēm, iestādījām cetriņus un cidonijas, mūžzaļos kokus – divas egles, tūjas, priedes.

- Kā jums pašai liekas, vai izdevās uzlabot klimatu kolektīvā un attiecības ar sovhozu?

- Es domāju, ka jā. Kā domā citi – to nevaru pateikt. Uz bērnudārzu pēc gadiem sāka raudzīties daudz savādāk. Man vairs nevajadzēja daudzkrātīgi pārliecināt par būtiskām lietām. Vairāki darbinieki šai laikā dabūja dzīvokļus vai arī koprītnes.

- Kādas tradīcijas bija jūsu kolektīvā?

- Neviena gadu mija nepagāja bez balles. Ziemassvētkos toreiz nedrīkstēja svinēt. Mani partijas sekretārs pāris reizes krietni skoloja, ka nedrīkst bērnu eglītes iekrist Ziemassvētkos. Rīkojām arī 8.marta balles. Tā kā mūsu kolektīvā gandrīz nebija vīriešu, no Siguldas ciešos brauca "vīriešos pārģērbušās" kolēģes. Savukārt mēs pēc tam devāmies uz Siguldu ķekatu braucienā "sieviešos". Par tradīciju izveidojās skeču un uzvedumu iestudēšanu, kur darbinieki tēloja situācijas no dzīves. Vasarās braucām ekskursijās. Bijām PSRS dienvidos, Sočos, Lietuvā, Baltkrievijā, ceļojām arī pa Latviju.

- Kas jūs piesaista darbā ar bērniem?

- Darbs ar bērniem ir bezgala intere-

sants. Vienmēr jābūt formā, vienmēr dzīve kustībā, vienmēr kas jāzin no jauna. Man tas ļoti patīk. Ja ko jaunu esmu uzzinājis, priecājos to atdot tālāk. Arī logopēdiju izvēlējos tāpēc. Šajā darbā saskatu jaunrades, vienreizības momentus, dzīvesprieku. Tas sniedz morālu gandarījumu.

- **Kādi, jūsuprāt, bija bērni tolaik un kādi ir tagad?**

- Agrāk bērni bija zinātkārāki, ar labāku valodu. Tagad bērni ir atraisītāki, atraktīvāki. Diemžēl tas nes līdzīgu visatļautību, bezkaunību. Jūtama negatīvā enerģija, jo bērniem bieži trūkst ierobežojuma, aizlieguma. Pedagogu darbu tagad atvieglo daudzi gatavi materiāli, ko var nokopēt, ir pieejamas labas grāmatas, kuras aizpildot, rotaļu veidā, bērni gūst vajadzīgās iemaņas. Agrāk vienā grupā bērnu skaits bija 28-30, tagad 18. Tas rada apstākļus labākai apmācībai.

- **Ko vēlat kolēģiem, bērniem un viņu vecākiem?**

- Kolēģiem vēlu nekrāt sevī nevajadzīga smaguma, grūtuma nastu. Dzīvot ar prieku, smaidu un izpratni. Bērniem – būt vērtīgiem, zinātkāriem. Vecākiem vēlu vēltīt bērniem savu garīgo enerģiju, uzklaut, sadzirdēt, jo bērni bieži aug ļoti vientuļi arī labi situētās ģimenēs. Šobrīd daudziem bērniem ir fiziskie vecāki, kas nodrošina pamatvajadzības, bet dažkārt pietrūkst garīgo vecāku.

Ilga Bērtule, medmāsa

- **Kā iesākās tavas darba gaitas Mālpilī?**

- Pirms tam strādāju Balvu slimnīcā. Tur kolēģe bija ieinteresējusies par darbu Mālpilī, mudināja braukt skatīties. Bet galu galā pati neatbrauca. Pirmo reizi šeit ieradās kopā ar brāli, jo viņš jau mācījās Mālpils tehnikumā. Kantoris tolaik atradās vecajā "Tautas namā". Pieteicos pie direktora Elmāra Salakas, kurš pieņēma darbā bērnudārzā par māsu-audzinātāju. Bērnudārzs atradās kailā kalnā, neviens no tām daudzdzīvokļu mājām, kas tagad tur, nebija. Sāku strādāt no 1968.gada 1.februāra. Vispirms vajadzēja šūt individuālās zīmes veļai, jo bērnudārzs vēl nebija atvērts.

- **Ko darīji vēlāk?**

- Vēlāk strādāju silītes grupā pie 1,5 – 2 gadīgajiem bērniem. Vienā grupā bija 3 audzinātājas un 3 auklītes. Pirmajā dienā māmiņas bija iedevušas bērniem līdzīgi knipiņus, citīgi rakstīju vārdus, bet laimīgā kārtā iztikām bez knipiņiem. Šis skaistīgais diennakts bērnudārzs, kur bērni palika arī pa nakti. Bērnudārza vadītāja bija Lūcija Turka. Grupā nostrādāju 20 gadus, līdztekus izpildot vēl pusslodzi par patronāžas māsu. Nu jau 15 gadi nostrādāti tikai par medmāsu.

- **Vai atceries savus pirmos audzināmos bērnus?**

- Atceros: Sandri Graudiņu, Aldi Lāci, Jāni Kaukuli, Aināru Sūbri. Dīvainā kārtā ne-

viena meitene nav iespiedusies atmiņā.

- **Kādus darba pienākumus veic tagad?**

- Esmu medmāsa, atbildu arī par ēdienkartes sastādīšanu, par ēdiena un izejvielu kvalitāti. Mūsu bērnudārzā ir ļoti labas, apzinīgas pavāres: Modriete Kešāne un Ļubova Jakovele. Pārbaudu bērnu svaru un mēru garumu. No oktobra līdz aprīlim grupās izdalu vitamīnus. Ja nepieciešams, sniedzu pirmo medicīnisko palīdzību. Kādreiz bērnudārzā bija zobārsts, fizioterapija. Tagad, kopš ir ģimenes ārsts, šo funkciju veic speciālisti ārpus bērnudārza.

- **Kāds ir bērnu veselības stāvoklis salīdzinājumā ar iepriekšējo laiku?**

- Vispārējais veselības stāvoklis ir sliktāks. Bērni nav norūdīti. Arī ēšanas ziņā izvēlīgāki, jo pieraduši pie mākslīgiem maisījumiem zidaiņu barībā un našķiem. Biežāk slimo ar akūtām respiratorām slimšanām. Kādreiz vairāk slimoja ar infekcijām – botkinu, salmonellām, dizentēriju. Tagad praktiski šādu saslimšanu nav bijis.

- **Vai darbs bērnudārzā joprojām liekas saistošs?**

- Savu izvēli neesmu nožēlojusi. Patīk darbs un kolektīvs, patīk strādāt ar bērniem. Viņi no manis nebaidās, jo nepotēju. Uz ielas atpazīst un sauc: "Čau, māsiņ Ilga!", grupā saka: "Vitamīni nāk!".

- **Ko vēli vecākiem, bērniem un kolektīvam?**

- Vecākiem vēlu vairāk rūdīt bērnus, lai tik daudz neslimotu, kolektīvam – labu veselību un nemainīt darbavietu.

Inta Purviņa, auklīte

- **Kā iesākās darba gaitas Mālpils bērnudārzā?**

- Šeit strādāju no 1968.gada oktobra. Kā daudzas jaunās māmiņas tolaik, darbā bērnudārzā iestājos, lai dabūtu vietu savam bērnam. Vadītāja bija Lūcija Turka. Pēc specialitātes esmu pavāre, bet veselības dēļ profesijā nestrādāju. Visu šo laiku bērnudārzā esmu bijusi auklīte un naktsauklīte.

- **Vai nekad neesat domājusi kļūt par audzinātāju?**

- Mani aicināja strādāt par audzinātāju, bet atteicos, jo man patīk vienkāršība. Savā amatā jutos pilnvērtīga. Bērnu sabiedrību ļoti mīlu - viņu čala, jautrība, bezrūpība, neļauj nolaisties, domāt drūmas domas. Te nav vientuļi, mainās bērni, mainās grupas iekārtojums, nodarbības.

- **Kādi jums šķiet bērni tagad, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem?**

- Tagad bērni aug līdzīgu laikmetam, ir ļoti attīstīti, bet gadās arī tādi, kas atpaliek. Kopumā bērni ir dzīvīgāki, drošāki. Man viņi visi ir mīļi. Interesanti sanāk, ka jaunie vecāki tagad ir bijušie bērnudārza audzēkņi.

- **Ko vēlat vecākiem, bērniem un kolēģiem?**

- Vecākiem vēlu vairāk domāt par bērniem. Bērniem - augt veselīgi, iemācīties lietot pieklājības vārdu "paldies" un "lūdzu", ko tagad reti var dzirdēt. Jaunajiem kolēģiem vēlu izturību, vecākajiem – veselību.

Skaidriete Keistere, audzinātāja.

- **Kā uzsāki darbu Mālpilī?**

- Iepriekš strādāju Balvu slimnīcā, bērnu nodaļā. Toreizējā Mālpils bērnu dārza vadītāja Lūcija Turka meklēja bērnu dārza darbiniekus ar medicīnisko izglītību. Tā kā šeit strādāja mana māsa, arī es nolēmu nākt uz Mālpili. Darbu uzsāku 1969.gada 5.maijā. Bērnudārzs atradās kalna galā. Uz to no lielā ceļa veda taciņa. Visapkārt – dzeltenes ziedošas pienešes.

- Visu šo laiku esi strādājusi 2-3 gadīgo bērnu grupā. Vai kādreiz neesi vēlējusies būt audzinātāja lielākiem bērniem?

- Vienu gadu nostrādāju sagatavošanas grupā, bet mazuliši man patīk labāk.

- Kādi ir audzināmie bērni, kādas zināšanas apgūstat?

- Bērni ir dzīvespriecīgi, mīļi, jauki. Katram savs raksturs, katrs ir personība. Nodarbībās iepazīstam gvašas krāsas, darbojamies ar otiņu un pirkstiņiem, velkam līnijas; veidojam ar mālu, mīklu, plucinām vilnu, veidojam ligzdiņas – pamatā motorikas attīstībai. Strādājam ar konstruēšanu, iepazīstam ģeometriskās formas, krāsas un lielumus, kā sensorās audzināšanas sastāvdaļu. Apgūstam kultūrhigiēniskās iemaņas. Mums ir arī sporta nodarbības, runas nodarbības, kur izpildām vingrinājumus runas attīstībai. Ejam dabā, vērojam to. Iepazīstam sabiedriskās dzīves norises.

- **Kādi ir bērni tagad un kādi bija agrāk?**

- Tagad bērni ir zinošāki, gudrāki, jo ir citi dzīves apstākļi.

- **Kad tu savā darbā sajūti prieku, gandarījumu?**

- Visa diena ar bērniem ir kā prieks. Kas gan var būt jaukāks par mazu, mīļu bērnu! Šis ir visjaukākais bērnu vecums. Grūtāki ir pirmie mēneši, kamēr bērns adaptējas bērnudārzā. Gandarījums ir par ļoti izdarīto grupiņā, vai kad izdevušies svētki.

- **Ko vēli vecākiem, bērniem, kolēģiem?**

- Vislielākā vērtība ir veselība. Vēlu veselību, labestību vecākiem, bērniem un kolēģiem.

Ar Mālpils bērnudārza darbiniecēm sarunājās **Dace Krilovska**

Skolas dzīve

*Kā no tumša egļu meža
Raugoties uz gaišiem laukiem,
Acīs atspīd debess zilums,
Tā no dzīves tumsas izviz
Saulsbaltas bērnu dienas,
Sirdi darīdamas gaišu.*

(J. Jaunsudrabiņš)

*Mazs vārdiņš – paldies, bet cik varoš!
Šo vārdiņu savai jaukajai bērnu dienu pasaulītei – bērnu dārzam – dzimšanas dienā saka, visi Mālpils vidusskolas skolēni, kas kādreiz tur mituši. Daži arī vēlējušies savas atmiņas pastāstīt.*

Lai šī lappusīte ir maza dāvana bērnu dārzam 35.gadu jubilejā!

Artis Resselis, 9.b klase.

Vai zināt, kā sauca manu bērnodarza grupiņu? "Sienāži"! Man tur ļoti patika, jo bija daudz labu draugu. Liktenīgi bija tas, ka tieši tur satiku savu labāko draugu Jāni Voiceščuku. Atceros, ka mēs bieži gājām pastaigāties.

Reiz devāmies arī ekskursijā uz vidusskolu. Pie skolas spēlējām "sunīšus". Skraidījām un lēkājām, līdz kāds man pielika priekšā kāju, es nokritu, dabūju milzīgu punu. Tā bija pirmā iepazīšanās ar skolu.

Dažreiz man gribējās aizbēgt no bērnodarza uz mājām, jo ļoti vilināja caurums sētas žogā, bet es to neizdarīju. Man bija patiešām žēl iet prom no bērnodarza, jo es tiku pārcelts uz pirmo klasi par vienu gadu ātrāk.

Renāte Tuče, 7.a klase.

Man bērnodarzā patika iet pastaigās, jo tad varēja jautri pavadīt laiku. Atceros, ka viena meitene nevarēja izrunāt vārdu Renāte un sauca mani par "Granāti". Tas saistās ar patīkamām atmiņām no laika, kad vēl mācījās bērnodarza grupiņā "Gailiši".

Ulla Vārava, Santa Vodzinska un Zane Stabulniece, 4.b klase.

Mūsu grupiņas – "Pūcītes" audzinātāja bija Anita Viksna, bet auklīti sauca Liāna. Viņa mums visām ļoti patika, jo "pa kluso" deva mums garšīgo launagu.

Santa stāsta, ka viņai vislabāk patika spēlēties smilšukastē, jo tur varēja celt smilšu pilis. Bet ziemā šīs pilis tapa no sniega. Ullai un Zanei patika bērnodarza medmāsiņa Ilga, kura nesa garšīgus vitamīnus. Vēl meitenes atceras, cik ļoti viņām patika spēlēties ar lelles Bārbijas māju, kuru "Pūcītēm" uzdāvināja uz Ziemassvētkiem. Ulla spilgti atceras arī teātra izrādes, kur bieži vien iejutās kaķa lomā.

Krista Voiceščuka, Līva Undzenko, Juta Purviņa, Diāna Timirgazina, kuras tagad mācās 5.b klasē, visas kopā pabeidza grupiņu "Mazputniņi".

Viņu auklīte bija Antra, bet audzinātājas – Vēsma un Lolota.

Krista atceras, ka viņai kopā ar grupiņas biedriem patika mētāties ar spilveniem. Bet tas notika slepeni, audzinātāja viņus pieķēra tikai vienu reizi.

Līvai vislabāk patika papagaiļi, jo tie ar savu čiepstēšanu neļāva gulēt. Meitenēm patika no Kellog's kastēm celt mājas.

Diāna vislabāk atceras nojumi, jo tur bija šūpoles un trepes, pa kurām kāpelēt. Tomēr visvairāk visām patika spēlēt "Mērkaķus".

Visi rakstītāji saka mīļu paldies savām bijušajām auklītēm un audzinātājām par rūpēm un sirsnību.

Alise Tuče, 9.b klase.

Ar bērnodarzu man saistās labas atmiņas, tāpēc ka bija ļoti jaukas audzinātājas – Sarma un Vineta. Patika pastaigas, jo tad varēja labi pavadīt laiku un iepazīt Mālpili. Ļoti patika dažādas spēles, kā arī rotaļas ar lellēm, kuru bērnodarzā bija daudz vairāk nekā mājās. Tas bija jauks laiks.

Kristīne Nikandrova, 9.b klase.

Patiesībā, bērnodarzā varēja dzīvot bez jebkādam raizēm, jo viss tika izdarīts mūsu vietā. Es gāju grupiņā "Knīpas un knauķi", un manas audzinātājas bija Lolita un Ligita, bet auklīte – Vija, un vēl mani ir "audzinājušas" Sarma un Iveta. Domāju, ka audzinātājas mani vairs neatceras, jo nu jau esmu liela. Bērnodarzā man nepatika gulēt pusdienas laiku, taču tagad... labprāt nosnaustos! Bērnodarzu atceros ar smaidu sejā, jo tur ieguvu pirmos draugus, pirmās atziņas par dzīvi un savstarpējām attiecībām.

Gribu novēlēt, lai audzinātājām un auklītēm pietiktu izturības, strādājot ar mazajiem nebēdņiem.

Mālpils vidusskolas kolektīvs sirsnīgi sveic Bērnodarza saimi svētkos! Novēlam dzīvesprieku un īsti pavasarīgu možumu grūtajā un atbildīgajā darbā!

Vai mīļās audzinātājas mūs vēl atceras? Tagad gan esam "mazliet" garāki... Mūsu brašā grupiņa sirsnīgi jo sirsnīgi apsveic savu bērnodarzu dzimšanas dienā!

Sarmīte Vanaga, strādā Mālpils vidusskolā.

Kad gāju bērnodarzā, mana mamma tur strādāja par auklīti. Bieži vien bērnodarzā paliku arī pa nakti un brīvdienās.

Lielākais nedarbs, ko atceros, bija tas, ka mēs "nočiepām" garšīgos vitamīnus no augstā auklītes plaukta. Pēc tam es un mana grupiņas biedrene tos brālīgi sadalījām un apēdām. Sekas bija alerģija un pumpas. To es atceros visspilgtāk. Protams, bija arī daudz citu nedarbu...

Intervēja: **Madara Berga.**

Laura Cielēna, kas tagad mācās 7.b klasē, stāsta:

Sākšu ar labām lietām.

Mēs, meitenes, dīkstējām atnest uz bērnu dārzu kleitas, svārkus, kādus citus apģērbus. Tad mēs mācījāmies uzposties un greznoties kā dāmas. Tas bija jauki!

Varējām arī izpaust savus talantus darbā ar plastilīnu, zīmēt, ko vien gribi.

Zālē pie jaukās mūzikas skolotājas Anitas dziedājām.

Bija arī jāstrādā – jānes trauki no virtuves un atpakaļ uz virtuvi.

Jā, žēl šo interesanto nodarbību.

Taču bija arī ļoti nepatīkami mirkļi – nebeidzamā iešana pie zobārsta. Tās bija īstās šausmas.

Secinājums man viens: bērnodarzā bija jauki!

„Bet no visiem pasaules brīnumiem visbrīnumainākā ir grāmata, un šais brīnumos tu vari brīvi ienirt. Tu vari sevī uzņemt visu, ko cilvēki gadu tūkstošos domājuši un jutuši. Tā ir tik liela laime, ka tādēļ vien dzīve jāmiļ.”

(Z. Mauriņa)

1935.gada 28.janvārī Ministru prezidents Kārlis Ulmanis aicināja katram atcerēties savu pagasta skolu, tās bibliotēku. K. Ulmanis, kas pats visu mūžu bija sirsnīgi pieķēries grāmatai, aicināja vispirmām kārtām pildīt pagasta skolu grāmatu plauktus. Viņš pats apdāvināja grāmatām un mācību līdzekļiem savu pirmo skolu un citas Latvijas skolas un viņa priekšzīmei un aicinājumam atsaucās daudzi.

Izsakām lielu pateicību **SIA "LAIKO"** un **L. Amerikai** personīgi, **"Mālpils piensaimniekam"** un **R. Jomertam** personīgi, kā arī **Reinim Rullim** par vērtīgu grāmatu dāvinājumu Mālpils vidusskolas bibliotēkai, atsaucoties uz K. Ulmaņa Draudzīgo aicinājumu.

Bibliotēkas grāmatu fondu izmanto visi – skolēni, bijušie skolēni, skolotāji, arī ciema iedzīvotāji, tieši tādēļ dāvinājums ir jo vērtīgāks.

Ceram arī uz pārējo iestāžu, arī privātpersonu atsaucību.

Tā būtu skaista velte skolai Starptautiskajā bērnu grāmatu dienā.

Mālpils vidusskolas kolektīva vārdā bibliotekāre
A. Vecroze

Lappusi veidoja Līga Kīršteine, Kristīne Nikandrova /zīmējumi/, Alise Tuče, Madara Berga.

Marta ziņas

**Bioloģiskās saimniekošanas
piekritēju sanāksme**

28.februārī Mālpils pagasta zālē notika bioloģiskās lauksaimniecības apvienības kopsapulce. Kā stāsta mālpiliete Irēna Danga, kas ir ne vien šīs sapulces organizatore, bet arī aktīvi darbojas Zaļā tirgus rīkošanā Rīgā un šobrīd gatavojas lielai konferencē par veselīgas pārtikas nozīmi Jelgavā, sapulces darbā piedalījās 160 dalībnieki. Mālpilī pārstāvēja z/s "Liepkalni - Vēži", un z/s "Atmodas". Tās arī ir vienīgās mūsu pagastā, kas nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību, jo šis saimniekošanas veids Rīgas rajonā pagaidām ir maz izplatīts. Dienas gaitā tika runāts par sadarbības turpināšanu ar bioloģisko institūciju "Vides kvalitāte", kas katru gadu pārbauda un sertificē saimniecības un ar to saistītām problēmām, kā arī par tik svarīgu lietu, kā tirgus meklēšanu. Pozitīvās atziņas pēc kopsapulces ir tādas, ka iepriekšējā gadā panākts ļoti daudz. Ir panāktas subsīdijas un Zemkopības ministrijas atbalsts. Paredzamas arī subsīdijas par katru hektāru. Nākošā pozitīvā atziņa, kuru min bioloģiskās saimniekošanas liela atbalstītāja Irēna Danga ir: "Dzīvot ir labi, bet zaļi dzīvot ir vēl labāk!" un novēl mums rūpēties par savu veselību, jo veselīgas pārtikas lietošana ir ieguldījums nākotnē.

**Turpinās darbs pie sabiedrības
integrācijas programmas**

Mālpils pagasta padomē turpinās darbs pie sabiedrības integrācijas programmas kā teritoriālās attīstības plāna sastāvdaļas izstrāde. Finansējums šim darbam ir iegūts Sabiedrības Integrācijas fonda projektu konkursā. Lai kon-

sultētu projekta darba grupu par šīs programmas izstrādes notikumiem, 12. martā Mālpilī bija ieradies Tieslietu ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta direktors Reinis Āboltiņš.

Čempionāts zolitē

9. martā kafejnīcā "Augusts" telpās notika Latvijas zolītes federācijas rīkotā Vidzemes zonas atklātā čempionāta zolitē 6 kārtā. Gandrīz 10 stundu ilgās sacensībās piedalījās ap 80 dalībnieki, starp tiem arī dažas dāmas. Mālpils komandā startēja Ēriks Staško, Visvaldis Meirāns, Vitolds Lācis, Andris Lapiņš. Individuāli piedalījās Agris Ozoliņš. Šoreiz vislabāk veicās Agrim Ozoliņam, bet visās čempionāta kārtās kopumā Mālpils komanda turas ap 20 vietu. Vēl atlikusi pēdējā, septītā kārtā.

**Gripas epidēmijas vilnis arī
Mālpilī**

Gripas pazīmes: pēkšņs sākums, galvassāpes, drudzis, augsta temperatūra, kaulu laušanas sajūta, aizlikts deguns, taču nav iesnu, sauss reļošs klepus. Lielākā daļa komplikāciju, tāpat kā citus gadus, ir plaušu karsonis, vidusauss iekaisums, nieru darbības traucējumi. Ārste Biruta Ziriņa saka, ka, sazinoties ar kolēģiem, var spriest, ka situācija Mālpilī ir līdzīga citām apmēram tik pat blīvi apdzīvotām vietām kā piemēram Olainē, Salaspilī. Daudz mazāk saslimšanu ir Morē, kur cilvēki vairāk dzīvo savrupmājās un retāk kontaktējas. Jāpriecējas par to, ka nav saslimšanu ar ļoti nopietnām komplikācijām. Ārsti paredz, ka šogad gripa varētu plosīties vēl 2 - 3 nedēļas, tad pamazām rīmties.

**Tiek vērtēts amatieru mākslas
kolektīvu darbs**

Ļoti aktīvs un spraigs ir šis laiks kultūras nama dziedātājiem un dejotājiem. Koristi turpina apgūt Dziesmu svētku repertuāru gan mēģinājumos kultūras namā, gan apmeklējot kopmēģinājumus Siguldā, Salaspilī. Savukārt dejotāji ir nostiprinājuši apgūtās dejas piedaloties draudzības koncertos kopā ar citiem kolektīviem Lielvārdē, Valmierā, Mālpilī. Deju kopa "Sidgunda" vidējās paaudzes deju kolektīvu kausa izcīņā Kuldīgā ieguvusi visaugstāko novērtējumu, izcīnot pirmo vietu un draudzības kausu. Vecmāmiņu klubiņa "Rezēdas" vokālais ansamblis dziedāja pensionāru apvienības organizētajos ansambļu svētkos Salaspilī. Deju kopas "Māra", "Sidgunda", "Kniedziņš" un vidusskolas jauniešu deju kolektīvi 15. un 16. martā ir izturējuši visatbildīgāko pārbaudījumu šajā gadā - ar labiem panākumiem piedalījušies XXIII Vispārējo latviešu Dziesmu svētku Rīgas rajona deju kolektīvu skatē. Skate notika Mālpils kultūras namā un divās dienās tajā piedalījās 41 Rīgas rajona deju kolektīvs.

Dzinta Krastiņa

UZMANĪBU!

**Š.g. 14.martā Mālpilī, Jaunā ielā 6
(pretim bērnudārzam) darbu sāks
veikals "APAVI"**

*Plašā izvēlē jauni un lietoti apavi
bērniem, sievietēm un vīriešiem.*

Darba laiks:**Darba dienās : 10:00 - 18:00****Sestdienās: 10:00 - 14:00****Svētdienās: SLĒGTS****Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas
pasākumu diena Mālpilī**

20.februārī Mālpilī notika Nacionālās Aizsardzības akadēmijas, Mālpils vidusskolas un vietējās pašvaldības organizēts pasākums, kura ietvaros bija iespēja iepazīties ar Nacionālo Bruņoto spēku veidu un vienību informāciju standos, video materiālos, pārrunās ar militārajiem speciālistiem, noraudzīties paraugdemonstrējumos, tuvāk apskatīt armijas helikopteri. Interesenti varēja piedalīties diskusijās par bruņoto spēku nozīmi valstī, integrāciju NATO un militārās izglītības iespējām. Vidusskolēni savas zināšanas demonstrēja erudīcijas konkursā. NBS deju kopa "Bramaņi" un Jūras Spēku orķestris pasākumu apmeklētājiem sniedza koncertu. Uz pasākumu bija ieradusies parlamentārais sekretārs **Dzintars Rasnačs**, pulkvedis, Rīgas Garnizona priekšnieks **Juris Vectirāns**, Latviešu karavīru apvienības veterāni, priekšsēdētājs **Tālvāldis Bērziņš**, Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas kadeti un virsnieki.

Diskusijā Mālpils kultūras namā pulkvedis J.Vectirāns uzsvēra, ka Latvijas

valsts bruņotajiem spēkiem, saglabājot iepriekšējos klasiskos uzdevums, jābūt maziem, moderniem, mobiliem (kā 3 MMM formulā). Mūsdienās ir nepieciešami efektīgi, moderni mobilie bruņotie spēki civilās glābšanas operācijās, stihisku nelaimju un rūpniecisko katastrofu likvidēšanā un novēršanā.

Vēlāk, pasākuma gaitā pulkvedi **Jurī Vectirānu** aicināja uz nelielu interviju.

- Kāpēc tieši Mālpilī izraudzījāties par pasākuma norises vietu?

- Mūsu uzdevums ir darboties visā valsts teritorijā. Gan pilsētās, gan pagastos, augstskolās un skolās, ko mēs arī darām. Mālpils ir sevišķa vieta. Šo pasākumu organizējot, mēs gribējām tādā veidā pa-

teikties Mālpils pagastam, (agrāk - ciemam) par atbalstu, ko viņi sniedza Nacionālajiem Bruņotajiem spēkiem jauno virsnieku korpusa sagatavošanā 1992./93. gadā. Īstenībā šeit izveidojās pirmie atjaunotās Latvijas armijas virsnieki. Šie virsnieki tagad Nacionālajos Bruņotajos spēkos ieņem atbildīgus amatus.

Normunds Aizpurs, tajā laikā kursa komandieris, tagad ir Nacionālās Aizsardzības akadēmijas prorektors. Šodienas pasākumā piedalās Andis Landrāts - arī bijušais virsnieku korpusa absolvents, tagad pats apmāca jaunus virsniekus. Tādu ir ļoti daudz. Dien gan robežsargos, gan Nacionālajos Bruņotajos spēkos. Šī pasākuma

Pulkvedis Juris Vectirāns Mālpils vidusskolas direktorei Inetai Kurmai dāvina grāmatu "NBS 10 gadi".

turpinājums 10. lpp

no 9. lpp

Karavīri goda sardzē pie Mālpils kultūras nama.

organizēšanā lielu atbalstu sniedza Mālpils sabiedrība, pašvaldība un vidusskolas vadība.

- Pastāstiet sīkāk par šī pasākuma mērķi.

- Mēs sniedzam sabiedrībai kopumā iespēju iepazīties ar bruņotajiem spēkiem. Mēs negribam, lai visi kļūst par karavīriem. Šo informāciju sniedzam pēc iespējas plašāku un profesionālu, lai sabiedrības pārstāvji varētu izvērtēt kāda ir aizsardzības sistēma. Jo šī sistēma tiek apmaksāta un organizēta no nodokļu maksātāju naudas. Mēs rādām, kā tā darbojas, kādi mērķi, uzdevumi, sagatavotības pakāpe – tādi informācijai jābūt pieejamai katram sabiedrības loceklim. Vienlaikus mēs piesaistām tos, kas tuvāko vai tālāko nākotni vēlas saistīt ar militāro karjeru. Ja tādi kandidāti rodas, mēs sākam strādāt mērķtiecīgi, dodam plašāku programmu, iepazīstinām ar karjeras iespējām, mācību un dienesta vietām, organizējam ekskursijas uz attiecīgajām karaspēka daļām.

- Kāda ir jaunkareivju sagatavotība obligātajam militārajam dienestam?

- Obligātā militārā dienesta sistēma balstās uz speciālu programmu, pēc angļu kājnieku metodikas. Kad mūsu kareivji beidz obligāto dienestu, viņi ir pietiekoši sagatavoti darbībai rezervē.

- Kādreiz Nacionālās Aizsardzības akadēmijā varēja iestāties pēc vidusskolas, tagad - pēc augstskolas.

- Tagad vispārējās prasības virsnieku sagatavošanā ir daudz augstākas, nepieciešamas labas svešvalodu zināšanas,

plašas intelektuālās zināšanas. Jaunietis pēc augstskolas jau ir ar patstāvīgu motivāciju un dzīves pieredzi. Viņš ir ļoti labs kandidāts. Bet no šī gada arī vidusskolēniem būs dota iespēja veidot augstāko militāro karjeru. Šī sistēma sāks darboties no septembra.

- Šodien ir tāda vēsturiska sakritība, ka naktī tika pieteikts karš Irākai. Vai, jūsuprāt, šis karš skars mūsu Nacionālos Bruņotos spēkus, un kādā veidā?

- Kā dzirdējāt masu saziņas līdzekļos, mūsu valsts vadītāji, un konkrēti aizsardzības ministrs ir pateicis, ka mēs esam spējīgi uz šo brīdi sniegt palīdzību Irākas kara nobeiguma fāzē un atjaunošanas procesā pēc kara periodā.

- Militārā darbībā savus karavīrus neiesaistīsiet?

- Mums jābūt gataviem uz visu, bet no mums neprasa tiešu līdzdalību. Karavīru sagatavotībai tomēr jābūt ļoti augstā līmenī.

- Ja mums neprasa, kāpēc mums vajag izrādīt tik lielu iniciatīvu?

- Tas ir politisks jautājums. Mans uzdevums ir, ja manas valsts augstākā politiskā vadība – Valsts prezidente, kā Nacionālo Bruņoto spēku augstākais vadītājs, aizsardzības ministrs un valdība ir pateikuši, ka tas būs tā, tad mūsu, karavīru uzdevums ir – pēc iespējas labāk sagatavoties un izpildīt šo uzdevumu. Bet lēmums – tas nav mūsu. Mēs esam karavīri, mēs

Zēni ar interesi aplūko dažādos ieročus.

NBS karavīrs ekipējumā.

izpildām pavēli.

- Kā vērtējat šodienas pasākuma norisi Mālpilī?

- Šeit ir ļoti draudzīga atmosfēra, mēs jūtamies kā starp savējiem.

- Kādu amatu jūs ieņemat Nacionālajos Bruņotajos spēkos, kāds ir jūsu tiešais uzdevums?

- Esmu pulkvedis, Rīgas Garnizona priekšnieks. Manā pārziņā ir militārā disciplīna, kārtība garnizonā, lai mācību procesa sagatavošana karavīriem noritētu sekmīgi. Vadu arī garnizona parādes, svētku pasākumus. Arī šis pasākums Mālpilī noritēja manā vadībā ciešā sadarbībā ar vietējām institūcijām.

- Vai mūsu armijā iet uz labo pusi ar disciplīnu, kārtību un ārpusreglamenta attiecībām?

- Mums jau ilgstošu laiku ir ļoti stabila un veiksmīga attīstība. Mēs esam tikpat kā izskaudusi ārpusreglamenta attiecībām. Stingri izvērtējam un krasi vērsamies pret šādiem gadījumiem. Armijas vadība, aizsardzības ministrijas vadība pievērš paaugstinātu uzmanību karavīru sadzīves apstākļu uzlabošanai – ēdināšanai, izmitināšanai.

- Vai jūs esat pārliecināts, ka mūsu armija un tās virsnieki sasniegs tādu prestižu, kāds bija pirmās brīvvalsts laikā?

- Noteikti. Mēs jau tagad ejam uz to. Jūs redzat, kāda attieksme ir pret mums šeit, šodien – brīnišķīga.

Dace Krilovska

PROJEKTU DIENAS

Projektu laiks Sidgundas pamatskolā

Jau sešus gadus Sidgundas pamatskolā mācību procesa pilnveidošanā tiek izmantota projekta metode, ar kuras palīdzību skolēniem ir iespēja paplašināt savu redzesloku, padziļināt zināšanas par kādu konkrētu jautājumu, mācīties sadarboties, uzklaut citu viedokli.

Vai Jūs zināt kāda izskatījās Mālpils viduslaiku pils? Atbildi uz šo jautājumu centās noskaidrot 2.klases skolnieki, kuri pētīja Mālpili senatnē un izveidoja lielsku pils maketu kopā ar sk.L.Ozoliņu un M.Gaili-Dišereiti.

Dažādu putnu latīniskos nosaukumus centās apgūt trešklasnieki konsultējoties

ar sk.I.Andersoni projekta darbā "Latvijas putni". Metodisko materiālu priekš 1.klases veidoja 4.klases skolēni ar sk.P.Lietavieti.

Ar smalku detaļu rasējumiem un precīzu to izgatavošanu izcēlās vecāko klašu zēnu grupa, kuri gatavoja lidmodeli no bausas koka sk.G.Marheļa vadībā.

Pasaules čempionātu kamanīņu sportā bija iespējams apmeklēt skolēniem, kuri izstrādāja projektus sk.I.Andževa

Projekta "Teiksmainā Mālpils" darba grupa.

Darba grupas veidotais lidmodelis.

vadībā "Latvijas sportisti olimpiskajās spēlēs" un sk.M.Strēlnieces vadībā "Bob-slejs Latvijā".

Neklātienes ceļojumā uz Visumu de-

vās skolēni, kuri strādāja pie tēmas "Kosmos. Cilvēku izpratne un zināšanas par Kosmosu senatnē un mūsdienās", savukārt 8.klases skolnieks Valdis Zuters izstrādāja individuālo projektu "Saules sistēmas planētas" konsultējoties ar sk.L.Odziņu. Skolotājas I.Dreimanis vadībā tapa projekts "Lielbritānija un Ziemeļīrijas karaliste".

Kādā veidā mūsdienās var iegūt informāciju un kā to meklēt – centās noskaidrot skolēni, kuri darbojās kopā ar sk.I.Pučki projektā "Skolēns un informācija". Iepazīties ar Mālpils profesionālās vidusskolas apmācības programmām varēja kopā ar sk.G.Štrauhu. Mūzikas izmantošanu animācijā pētīja sk.L.Skudras darba grupa.

Darbojoties projektos skolēniem vislabāk patika, ka viņu viedoklis tika respektēts,

Kosmosa pētnieki.

ka varēja uzzināt daudz jauna, patika zīmēt, gatavot materiālus, braukt mācību ekskursijās, strādāt pie datora, rasēt, sadarboties ar dažādu klašu skolēniem.

Nora Pavlova

MĀKSLAS SKOLĀ

RŪPĒSIMIES PAR SAVU BĒRNU VEIKSMI!

Jau astoņus gadus Mālpilī darbojas Mākslas skola, kurai izveidojušās labas un noturīgas tradīcijas, kas tapušas dzīves un darba pieredzē. Skolā strādā mīļas un jaukas skolotājas, kas labi pārziņa savu darbu un prot iemācīt audzēkņiem darboties ar dažādiem materiāliem un tādējādi attīstīt domāšanu un iztēli. Apgūstot iemaņas un prasmes gleznot, zīmēt, veidot, filmēt, fotografēt un iepazīstoties ar mākslas vēsturi, tiek apspriesti arī citi dzīves temati un situācijas, tāpēc veidojas brīva un radoša atmosfēra un laba saskaņa kolektīvā. Sarunājoties bērni mācās būt atklāti un atraisīti, līdz ar to droši un pārliecināti par sevi.

Skolā izmanto gan tradicionālās klasiskās mācību metodes, gan arī pievērš lielu uzmanību jaunajām pieejām mācību procesa veicināšanai un pozitīva pašnovērtējuma nostiprināšanai, kas ir pamats veiksmīga cilvēka audzināšanā. Kaut gan visiem pedagogiem ir augstākā izglītība, viņi turpina papildināt savas zināšanas šim nolūkam organizētos kursos un mācību iestādēs.

Skolas audzēkņiem ir iespēja piedalīties Latvijā un ārzemēs organizētos konkursos, gūt tajos panākumus un balvas. Bērnu darbs un izdoma guvusi augstu novērtējumu, un skola var lepoties ar vairākām starptautiskām medaļām.

Mākslas skola – tas ir kultūras centrs,

kas pieejams visiem. Dažādu mākslas veidu apguve papildus valodas pilnveidošanai un matemātikai ir pilnvērtīgas personības veidošanas pamats. Attīstot sevi krāsu izjūtu, ritmu, spēju redzēt un just, cilvēkam pasaule vienmēr būs skaista un interesanta – vasara būs kā krāšņa glezna un ziema kā bagāta grafika. Nodarbībās skolotāji rosina bērnu iztēli un māca radoši domāt, kas ir nepieciešams jebkurā profesijā vai dzīvesveidā. Bērni mācās saprotoši un labsirdīgi skatīties uz pasauli un cilvēkiem.

Dzīve – tie esam mēs, cilvēki. Veidosim sevi un savus bērnus garīgi bagātākus!

Mākslas skolas skolotāja
Inese Lieckalniņa

Jurģis Skulme uz brīdi mūsu ikdienā

Kāpēc mūsu ikdienā? Šoreiz runa būs par tām iespējām, ko mākslas skolas audzēkņiem sagādāja kultūras nama izstāžu zālē vēl janvārī eksponētā mākslinieka Jurģa Skulmes gleznu izstāde, kas notika laikā, kad skolas gleznošanas programmas realizācijā bija iestājusies krīze. Aizraujoties ar dekoratīvo gleznošanu bijām nonākuši strupceļā. Darbi jau izskatījās ļoti jauki, taču prasīja pārāk daudz laika un šī tehnika sagādātu lielas grūtības iestāšanās jebkurā no nākamajiem izglītības līmeņiem. Vajadzēja arī kādu stimulu kaut ko izmainīt. Tāpēc Jurģa Skulmes izstāde mums bija īstajā laikā un īstajā vietā, lai kaut ko aizgūtu no iegūtu no tās.

Ne jau katru mākslinieku mēs spētu veiksmīgi kopēt, bet šie darbi – pārsvarā ainavas un kļūst dabā – bija ļoti piemēroti un pateicīgi mūsu mērķiem. Jo vairāk – tuvojas vasara, kad atkal dosimies

kārtējā plenērā, šoreiz, liekas, uz Cesvaini. Un impresionistiskā – triepienu tehnika ir ātrākā un piemērotākā šādiem darbiem. Taču par to, ko katrs no audzēkņiem ieguva gleznojot kopijas – daži no viņiem:

Svetlana: "Strādājot pie Jurģa Skulmes darba "Atkusnis. Skriveri" kopijas man bija iespēja uzzināt to, cik atšķirīgi ir gleznot ar otu un paletes nazi. Triepjot ar otu krāsa klājas biežāk un veido pilnīgi citu faktūru, nekā tas notiek ar paletes nazi. Darba process ir ļoti sašpringts, jo gleznot ar guaša krāsām ir krietni grūtāk – tās žūstot kļūst gaišākas. Gleznu izvēlējos tās tumšo toņu un drūmās noskaņas dēļ. Tas vairāk atbilda manam toreizējam noskaņojumam."

Emīls: "Vispirms man bija ļoti interesanti iepazīties ar mākslinieku personi-

gi izstādes atklāšanas laikā, dzirdēt viņa paša domas par darbos attēloto laiku un vietām. Es kopēju fragmentu no gleznas "Kandava. Abavas leja". Tajā mākslinieks drūmās slapjdraņķa noskaņas radīšanai izmantojis bagātu balto, brūno un pelēko krāsu toņu paleti. Darbā man nācās pielāgoties Jurģa Skulmes gleznošanas stilam – dažāda lieluma un virzienu triepieniem. Grūtības sagādāja tas, ka oriģināls gleznots ar eļļas krāsām, bet man vajadzēja strādāt ar guašu, tomēr darbs man patika."

Vita: "Es izvēlējos "Baltezera zāles" – kļūst dabu brūnganos toņos, jo tieši tie un vēl triepienu veidotā faktūra man patika vis-

turpinājums 12. lpp

Emīls Salmiņš
darbā man nācās pielāgoties Jurģa Skulmes gleznošanas stilam – dažāda lieluma un virzienu triepieniem

labāk. Tomēr gleznojot ar brūno nācās uzmanīties, lai toņi nepaliktu vienuļi. Saistīja arī ziedu sakārtojums, kas bija brīvs un viegls.”

Līga: “Tā bija fantastiska iespēja redzēt ista mākslinieka darbus tik tuvu un arī no attāluma. Es kopējot Jurģa Skulmes darbu iemācījos daudz ko jaunu – kāda atšķirība ir darbam gleznotam ar guaša krāsām un istu mākslinieku eļļu. Strādājot pie gleznas kopijas man nācās saprast, ka būt par mākslinieku nav tik viegli, kā tas izskatās no malas. Katram gleznotājam ir savs stils, kādā viņš glezno. Jurģa Skulmes maniere nebija manējā. Man vairāk patīk sagleznot, taču mākslinieka glezna “Slutišķi. Pie Daugavas” vairāk ir triekts ar biezu krāsu. Lai arī darbs aizņēma daudz laika, tomēr deva nenovērtējamu pieredzi.”

Un tā - katra diena mums piedāvā ko jaunu – atliek vienīgi skatīties un ieraudzīt to. Bet jo vairāk – prast izmantot dzīves radītās iespējas. Pats mākslinieks par to ir teicis: “Man ir bijusi laime mūžu nodzīvot Latvijā. Jo vairāk laiks aizrit, jo spilgtāk to izprotu. Esmu gleznojis tikai dzimtās zemes ainavas. Kā arī plāvās un ceļmalās saplūktās zāles un puķes. Tā izveidojusies mana krāsu izjūta. Pieņemu, ka tuva latviešu nacionālajam krāsziedam.

Pilnība ir nesasniedzama. Bet tiekties nav liegts nevienam, turpinu gleznot.”

Māra Ārente

Mālpils mūzikas un mākslas skolas mākslas nodaļas vadītāja

Vita Volkova
mani saistīja ziedu sakārtojums, kas bija brīvs un viegls

mākslas

Mālpils

Ku **Africa** kwakasviba zemunhu mutema...

un starp citu, sestdien, 5. aprīlī arī Mālpils kultūras namā būs kaut kas no tā...

- “Mākslas dienu” atklāšana plkst. 12.00
- Ādažu mākslas un mūzikas skolas drāmas nodaļas izrāde pēc Kārļa Skalbes pasakas motīviem „Nabaga Ansis”
- “Ķirzaciņu” un “Nakcišu” dejas
- jaunas eiroafrikāņu mākslas radīšana
- cilšu un cilšu vecāko spēkošanās
- trofeju sadalīšana.

Nepalaid garām tādu iespēju!

MĒNEŠA CILVĒKS

Dzīvot, nezaudējot darbīgumu

Nav brīnums, ka pirmajās atkušņa dienās un arī citkārt jūs Mālpils centrā netālu no autoostas ievērosiet vīru ar lāpstu rokās pieļabojot ceļu. “Katru gadu te veidojas “ezers”.

Attīru lietūs kanalizāciju un mēģinu novadīt sakrājušos ūdeni”, stāsta **Jānis Baranovskis**, kurš šo darbu uzņēmis pēc brīvas gribas. Daļēji tāpēc, ka tepat atrodas ģimenes māja, bet vairāk gan tas ir “ceļinieka” gars, kas mudina novērst šķērslī. Patiesi, mūža lielākā daļa aizvadīta darbā uz ceļiem.

- Kā kļūvāt par ceļa speciālistu un nonācāt darbā Mālpilī?

- Jānis Baranovskis: Specialitāti apguvu komunalās celtniecības tehnikumā. Beidzu ceļu, tiltu un aerodromu celtniecības fakultāti. Pēc tehnikuma pusgadu nostrādāju par normētāju ceļu būvniecības rajonā Saulkrastos. Tad Mālpilī atbrīvojās ceļu meistara vieta, no 1960.gada augusta strādāju Mālpilī. Līdz 2000.gadam nostrādāju šajā darbā, izņemot 3 gadus, kad Mālpils sovhoztehnikumā biju par vecāko darbu vadītāju būvniecībā.

- Kas paveikts uz ceļiem jūsu darbības laikā?

- Sākumā mūsu aprūpē bija 29 km gara distance no Kanguriem līdz Nītaurei.

1962.gadā pirmie Latvijā uzsākām ceļu rekonstrukciju un pārbūvi. Mālpils zonā tika pārbūvēti I šķiras ceļi: Garkalne – Alaukstis, Sigulda – Ķegums. II šķiras ceļi: Ropaži – Sidgunda, Sidgunda – Vite – Kniediņi, Vite – Viršukalns, Glāznieki – Vatrāne, Mālpils – Zaube, Mālpils – Vite, Mālpils – Slieķi, Pādes – Ruiku kalns, Jūdaži – Nītaure, Sigulda – Allaži, Klints – Grundūļi – Celmu pienotava, Inčukalns – Dublīši. Kopumā pārbūvēti ceļi pāri par 200 km. Veidojām ne tikai ceļus, bet arī tiltus uz liela gabarīta caurtekām: Kniediņos pār Zaubes upei, pāri Mergupei, Sveķupei, Bukās – Sudas upei, Allažos – 3 tilti pāri Tumšupei un 2 tilti pāri Krievupei. Daudz darba ieguldījām grants karjera “Mazie Kangari” izveidē. Tur iegūts vairāk par 4 miljoniem m³ būvgrants. Granti izmantoja gan ceļiem, gan meliorācijā un celtniecībā.

- Bez šīm kapitālajām pārbūvēm, kāds bija ikdienas darbs?

- Ceļa zīmju uzstādīšana, krāsošana, grāvju pļaušana, krūmu ciršana, caurteku attīrīšana, grants papildināšana un greiderēšana. Kā zināms, ziemā ceļi jāattīra no sniega un jākaisa. Agrāk tas notika ļoti primitīvi: no borta mašīnas ar lāpstu bērām

granti uz ceļa. Daudzas naktis tā pavadītas. Jauna tehnika sāka parādīties ar 1970.gadu. Tad no distancēm pārgājām uz iecirkņiem. Aprūpējamā platība Rīgas rajona robežās no 29 km palielinājās līdz 218 km.

- Kā vērtējat ceļu stāvokli šobrīd?

- No 1990.gada ceļu stāvoklis ir pasliktinājies, jo trūkst finanšu. Tomēr pamats visiem ceļiem ir ielikts, tāpēc katrā virzienā no Mālpils grants ceļu varētu asfaltēt.

- Jūs savulaik piedalījāties arī sabiedriskajās norisēs ciemā. Kādas tās bija?

- No 1962.gada līdz 1990.gadam tiku ievēlēts par Mālpils ciema padomes deputātu. Bet no 1990. – 1994.gada par pagasta padomes deputātu. 26 gadus veicu arī sabiedriskā kārtības sarga pienākumus. No 1962. – 1998.gadam biju tautas piesēdētājs Siguldas, vēlāk Rīgas

Baranovsku ģimene ar dēliem un vedeklu jaunākā dēla izlaidumā.

rajona tautas tiesā. Man vienmēr patīcis strādāt ar cilvēkiem. Savulaik bija neizsīkstoša enerģija, visu varēju paveikt. Atceļos, kā cīnījāties par vidusskolas būvi. Lai panāktu savu, braucām pat uz Augstāko Padomi. Ar lielām grūtībām nācās pārliecināt plānotājus, ka liellopu ferma nav ceļama "Kūlišos", netālu no kapiem, bet varētu atrasties "Mergupēs". Bija absurda iecere, ka taisnais piena vads ies no Kūlišiem uz pienotavu. Ar aktīvu darbību arī tajos laikos varēja daudz ko noprotēt.

- Kāpēc neiestāties partijā?

- Mans tēvs bija dienējis leģionā un vēlāk izsūtīts uz Tulas ogļraktuvēm. Šī iemesla dēļ nevarēju būt partijas biedrs. Kaut gan daudz tolaik partijā stājās ne pārliecības dēļ, bet lai varētu iegūt amatu un varu pār bezpartejiskiem.

- Kas jums dzīvē sniedz gandarījumu, kādas īpašības cilvēkos visvairāk cienāt?

- Lielākais gandarījums nāk no darba. Tas, ka bijušajā darbavietā neesmu aizmirsts. Atzīmējot Latvijas autoceļu 80 gadus, tika izdota grāmata "Ceļinieku pamatkapitāls", tur aprakstīts arī mans devums autoceļiem. Cilvēkos visvairāk cieņu godaprātu, taisnīgumu, spēju nebūt skaudīgam. Vados pēc principa: "Dari labu citiem, tad arī citi darīs tev labu." Tas nav mērojams latos vai rubļos. 70.-tajos gados, kad iegādājās žiguli, priecājos, ka varēju kādam izpalīdzēt, atvedot no slimnīcas vai vēl kā citādi.

- Kādas bija un ir jūsu aizraušanās

brīvajā laikā?

- Kādus desmit gadus ar sievu **Dzintru** nodejotām Mālpils vidējās paaudzes deju kolektīvā. Piedalījāties Dziesmu un deju svētkos. Bet vaļasprieks mūža garumā – tā ir makšķerēšana. Zivis var neķerties, ka tik var makšķerēt. Mēs ģimenē laiku pa laikam aizraujamies ar kolekcionēšanu. Esam krājuši markas, nozīmītes, sērkokociņu etiķetes, arī monētas.

- Vai jūs varētu pastāstīt vēl par kādiem interesantiem dzīves notikumiem, ceļojumiem?

- Savas biogrāfijas dēļ drikstēju ceļot tikai pa PSRS. Interesantas bija darba vietas ekskursijas- uz Gruziju, Ļeņingradu, Maskavu, Vidusāziju. 1990.gadā biju Damaskā (Sīrijā), tur iemanoto draugu Sebastijanu. Par piedzīvojumu varētu uzskatīt arī manu dienestu Padomju armijā. Pats izvēlējos dienēt aviācijas

divīzijā, jo vidusskolas laikā domāju būt lidotājs, pat par kosmonautu sapņoju. Armijā, Baltkrievijā vajadzēja pārbaudīt jauninājums kara lidmašīnām – bumbvedējiem, reaktīvajām lidmašīnām. 1956.gadā 2 nedēļas gaidījām pavēli lidojumam uz Ungāriju, lai apspiestu tautas sacelšanos. Par laimi, uzlidojums nenotika.

- Jums dzīvē nācies pārvarēt nopietnu slimību. Kur radāt spēku izturēt?

- Pret slimību noturēties palīdzēja griba dzīvot. Arī sieva ļoti vēlējās, lai es dzīvotu. Un vēl – ļoti gribēju sagaidīt mazdēliņu Artūru. Tagad abi esam lieli draugi. Mana māte bija reliģioza. Arī mēs ar sievu

Pie izveidotās lielgabarīta caurtekas Vītes-Viršukalna ceļā.

esam Mālpils ev. lut. draudzes loceklis. Baznīcas apmeklējums dod dvēseles mieru un spēku dzīvei. Uzmundrina cilvēku sirsnība un uzmanība, tas, ka tevi atceras. Iepriekšējos Jāņos mūs pagalmā aplīgot bija ieradusies kultūras nama pašdarbnieki. Kopā pavadījām jaukus mirkļus. Šogad savā dzimšanas dienā saņēmām ļoti saturīgus un spēcinošus vārdus no Mālpils

baznīcas draudzes un mācītāja Ivara Jēkabsona:

"Nerūpējies par to, kas varētu notikt rīt; tas pats mūžīgais Tēvs, kurš rūpējas par Tevi šodien, darīs to arī rīt un katru nākamā dienu. Vai nu viņš pasargās Tevi no ciešanām, vai arī dos pietiekošu spēku tās panest. Tāpēc esi mierīgs un noliec malā visas satraucošās domas. (Sv.Francisks no Salles)"

- Jūsu ģimenes māja ir viena no saņemtajām pagastā, arī tur ir jūsu roku darbs.

- Cilvēku raksturo viņa māja. Ja mājā būs kārtība, arī darbā būs kārtība. Šeit dzīvojam no 1974.gada. Mājai izvēlējamies vārdu "Strautiņi", bet nācās pielāgoties ielas nosaukumam. Te izsenis blakus ir grāvis – strautiņš, kas iztek no Bukupes. Tajā dzīvo mazas zivtiņas, redzētas arī foreles un pat ūdenszūrkas. Daiļdārzu ap māju kopjam abi ar sievu. Kad viss zied, pašiem prieks par skaistumu un arī citi priecājas.

Dace Krilovska

ĀRZEMJU STUDENTU PRAKSE

Vācu students palīdz angļu valodas apguvē mālpiliešiem

Kā jau iepriekšējā numurā minējām, Mālpilī februāra mēnesī uzturējās Freiburgas universitātes svešvalodu un pedagogijas fakultātes students **Benjamins Hubers**. Nelielā intervijā "Mālpils Vēstīm" lūdzām viesi pastāstīt par sevi, iespajdiem Mālpilī un Latvijā.

- Kā nokļuvāt praksē Mālpilī?

- Benjamins: Prakses studiju viens semestris ir pavadīts Lietuvā Viļņas pedagogijas universitātē. Kad nāca piedāvājums praksei Latvijā, piekritu, jo šķita interesanti pabūt vēl vienā Baltijas valstī. Vispār man patīk ceļot, tuvāk iepazīt citas zemes. Esmu bijis Anglijā, Īrijā. Vēlējos studiju praksē nokļūt arī citās angļiski runājošās zemēs - Austrālijā vai Jaunzēlandē, bet tur nepiedāvāja man nepieciešamās studiju programmas.

- Kādu specialitāti apgūstat Freiburgas universitātē?

- Angļu valodu un sportu. Pamatā tā ir pedagogiskas ievirzes programma. Pēc universitātes beigšanas būšu pamatskolas skolotājs, tāpēc nepieciešama arī sporta apmācība.

- Ar kādiem sporta veidiem pats nodarbojieties?

- Spēlēju volejbolu un futbolu (soccker). Patīk skatīties ziemas sporta veidus.

- Kā norit jūsu darbdienas Mālpilī? Saprāt ar latviešu valodu?

- Šeit papildinos savā praksē. Vairāk apmācību nolūkā, nekā strādāt. Piedalos un vadu angļu valodas stundas Mālpils vidusskolā. Divas reizes nedēļā mācu angļu valodu Mālpils profesionālās vidusskolas darbiniekiem. Pamatā ar apmā-

cāmiem sazinos angļu valodā,, jo tas piespiež runāt svešvalodā. Pats latviski zinu ārkārtīgi maz, kaut gan Viļņā esmu ieklausījies lietuviešu valodā, un šīs abas valodas ir līdzīgas. Tāpēc šo, to saprotu, bet pateikt varu tikai dažus vārdus – piemēram: "Lūdzu; paldies!". Lietuviešu valodā manas zināšanas varētu nosaukt "izdzīvošanas minimums".

- Vai zināt vēl kādu svešvalodu?

- Piecus gadus skolā apguvu franču valodu.

- Kādi jums liekas mūsu skolēni? Kādas ir viņu svešvalodu zināšanas, uzvedība stundās, vai tā atšķiras no skolēniem Vācijā?

- Grūts jautājums. Principā nav liela atšķirība valodas pasniegšanas metodikā. Svarīgs faktors, ka šeit ir vispārējā vidējā izglītība. Vācijā ir vairāk diferencēta apmācība – atšķiras privātskolu, ģimnāziju līmenis, un tautas skolu līmenis. Kopumā šeit vidējais angļu va-

turpinājums 14. lpp

turpinājums no 13. lpp.

lodes apguvums neatšķiras no vidējā vācu skolēna zināšanām, bet pie jums vērojama lielāka atšķirība klases robežās. Mazākajās klasēs skolēni izrādīja lielāku interesi par svešvalodas apguvi. Vecākajās klasēs daži ļoti mērķtiecīgi apgūst valodu, meklē papildus informāciju, zin, ko tālāk grib studēt, kurā jomā sevi investēt, bet ir arī tādi, kam stundas viela un mācību process vispār neliekas interesants.

- Kā jūtaties Mālpilī, ko darāt brīvajā laikā?

- Daba šeit ir pietiekami skaista, žēl, ka neesmu šeit vasarā, bet arī ziema un aukstums man netraucē. Vācijā gan nepiedzīvojam tik aukstu un ilgu ziemu. Brīvajā laikā pastaigājos, mēdzu ieturēt maltīti kafejnīcā "Augusts", reizēm apmeklēju informācijas centru. Tomēr Mālpils ir mazs ciemats, un izklaides iespēju te nav daudz. Nedēļas nogalēs cenšos aizbraukt uz Rīgu, tur iepazīstu pilsētu, apmeklēju kino, aizeju uz kādu labu picē-

riju. Šajās brīvdienās braukšu uz Siguldu skatīties pasaules čempionātu kamanīņu sportā (intervija notika piektdienā pirms čempionāta). Vēl Latvijā esmu bijis Cēsu apvidū, Priekuļu profesionālajā vidusskolā.

- Kādi ir jūsu nākotnes nodomi?

- Savu nākotni saistu ar izglītojošo pedagogiju. Kad beigšu piecu gadu studijas, man būs bakalaura grāds pedagogijā. Tālāk studēšu maģistratūrā. Vācijā tuvāko gadu laikā ir paredzēts samazināt skolotāju štatus. Tas izskaidrojams ar bērnu skaita krišanos. Es rēķinos ar to, ka nebūs viegli at-

Benjamins Hubers angļu valodas stundā.

rast darbu.

- Kādas ir skolotāju algas Vācijā?

- Tāpat kā skolu statusi, arī pedagogu algas ir ļoti diferencētas – piem. ģimnāzijas pasniedzējam ar lielu stāžu maksā daudz vairāk kā vienkāršas arodskolas pedagogam iesācējam. Ļoti aptuveni var minēt no 1.500 – 4.000 eiro/mēnesī.

- Nav noslēpums, ka Latvijā ir ļoti maz skolotāju vīriešu? Vai Vācijā ir savādāk?

- Vācijā pamatskolā pārsvarā ir sievietes, 90%. Ģimnāzijā pedagogu – vīriešu skaits ir augstāks, apm. 50%. Arī mans tēvs ir skolotājs, kaut gan savu izvēli neuzskatu par ģimenes tradīciju.

- Ja būtu iespēja, vai vēlreiz dotos uz Latviju?

- Drīzāk nē, kā jā. Lai gan pie jums ir patīkami, studiju laiks ir ierobežots, tāpēc ceru pabūt vēl citās valstīs.

Ar Benjaminu Huberu sarunājās Dace Krilovska. Tulkoja Sonja Zemīte.

Pirmie ārzemju praktikanti Mālpilī

Februāra mēnesis Mālpilī bija bagāts ar ārzemju viesiem. Mālpils profesionālajā vidusskolā tie bija divi celtniecības specialitātes audzēkņi no Melbu profesionālās skolas Norvēģijā - Tomass un Kajs. Viņi šeit piedalījās praksē, strādājot pie profesionālās skolas rekonstrukcijas. Praksi vadīja pieredzējušais meistars Alfons Krilovskis, taču bieži viesi norvēģu jaunieši bija arī Salvja Krieviņa vadītajā jaunajā datoru klasē.

Pirms prombraukšanas lūdzām viesus atbildēt uz dažiem jautājumiem.

- Kādas kopīgas un atšķirīgas iezīmes jūs saskatāt savā un Mālpils skolā?

- Teorētiskā apmācība ir līdzīga, bet praktiskajā atšķirība ir tā, ka mūsu skolas praksēs mēs strādājam pārsvarā ar kok-

materiāliem, un šeit iepazītie darba paņēmieni mums bija pilnīgi jauni.

- Kas jūs šeit pārsteidza?

- Ļoti zemās cenas daudzām precēm, dažām pat līdz desmit reizēm zemākas nekā Norvēģijā.

- Ko paspējāt apskatīt Latvijā?

- Bijām Rīgā, kur sevišķi patika Vecrīga; Rundāles pili, tad vēl Siguldā apmeklējām pasaules čempionātu kamanīņu braukšanā, apskatījām arī Mālpilī. Paldies vietējiem meitenēm, kas mūs iepazīstināja ar savu ciematu. Atmiņā paliks visu cilvēku jaukā

attieksme pret mums.

Sadarbība ar Melbu skolu turpinās, un pašlaik tur triju nedēļu praksē strādā trīs celtniecības nodaļas audzēkņi, bet divi skolotāji iepazīstas ar Norvēģijas profesionālās izglītības sistēmu un Melbu skolas pieredzi, liekot pamatus jauniem projektiem.

L. Mukāne

NODOKĻU MAKSĀTĀJIEM

Par nekustamā īpašuma nodokli

- atgādinājums nodokļa maksātājiem.

Nav iespējams labi paveikt visas LR 19.05.1994 likuma "Par pašvaldībām" 15.pantā uzskaitītās pastāvīgās funkcijas pašlaik Mālpilī dzīvojošo 4227 cilvēku interesēs, ja nav tam atbilstošie līdzekļi, jo pašvaldības pamatbudžeta galvenos ieņēmumus veido nodokļu ieņēmumi: iedzīvotāju ienākuma nodoklis un nekustamā īpašuma nodoklis. Savlaicīgi maksātā nodokļu nauda dod iespēju risināt aktuālos jautājumus izglītības, kultūras, veselības aizsardzības, sociālās palīdzības un citās pagasta iedzīvotājiem tik svarīgās jomās.

Pagasta padome izsaka pateicību visiem nekustamā nodokļa maksātājiem, kas jau pašlaik veikuši samaksu par visu 2003.gadu, kā arī tiem, kas godprātīgi veic maksājumus savlaicīgi.

LR likums "Par nekustamā īpašuma nodokli" nosaka, ka nekustamā īpašuma nodokli maksā Latvijas vai ārvalstu fiziskās un juridis-

kās personas un uz līguma vai citādas vienošanās pamata izveidotas šādu personu grupas vai to pārstāvji, kuru īpašumā vai tiesiskā valdījumā ir nekustamais īpašums (zeme, ēkas). Nekustamā īpašuma nodokļa maksātāja (arī dzīvokļu īpašuma īpašnieka) pienākums ir mēneša laikā no īpašuma tiesību vai valdījuma rašanās dienas pieteikties pašvaldībā, iesniedzot īpašuma tiesību apliecinājošu dokumentu kopiju.

2003.gadā nekustamā īpašuma nodokļa likme **par zemi** ir 1.5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības. Ar nodokli apliekamo īpašumu sarakstus un vērtības pašvaldībai iesniedz Valsts zemes dienests pēc stāvokļa uz 1.janvāri. Ir aprēķināts nodoklis un izsūtīti maksāšanas paziņojumi. Ja nodokļa maksātājs līdz kārtējai taksācijas gada 15.februārim nav saņēmis maksāšanas paziņojumu, viņa pienākums ir mēneša laikā

rakstveidā par to informēt pašvaldību. Nodokļa maksājumi jāveic reizi ceturksnī – nevēlāk kā 31.martā, 15.maijā, 15.augustā, 15.novembrī. Par termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0.05 % par katru nokavēto dienu, bez tam, atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajai refinansēšanas likmei tiek aprēķināts arī pamatparāda palielinājums.

Nodokļa likme **par ēkām un būvēm** ir 1.5% no to gada vidējās bilances vērtības, vai, ja nodokļa maksātāji bilanci nesastāda, -VZD noteiktās inventarizācijas vērtības, kas aktualizēta ne agrāk kā uz 01.01.1997. Attiecībā uz ēkām un būvēm nodokļa maksātājam pašam arī 2003.gadā **līdz 1.februārim** bija jāiesniedz pašvaldībai pēc ēku un būvju vai to daļu atrašanās vietas un Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajai iestādei, kurā viņš ir reģistrējies kā nodokļa maksātājs, ēku un būvju nekustamā īpašuma nodokļa **Deklarācija** (saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātu paraugu) par paredzamo ar no-

dokli apliekamo ēku un būvju vērtību un par attiecīgā gadā maksājamo nodokli, kā arī Pārskats par 2002. gadu.

Deklarācijas savlaicīgas neiesniegšanas gadījumā iestājas atbildība atbilstoši LR likuma "Par nodokļiem un nodevām" 32.1. pantam, kurā noteikts, ka atkarībā no novēlošanās ilguma tiek uzlikta soda nauda procentos no deklarācijā uzrādītās summas, bet ne mazāka par 10.00 Ls.

Likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli" noteikti gadījumi, kad īpašuma aplikšanu ar nodokli nav jāveic vai iespējams piešķirt atvieglojumus.

Par atvieglojumiem pašvaldība pieņem lēmumu pēc rakstveida iesnieguma saņemšanas no nodokļa maksātāja.

Mālpils pagasta padome ir pieņēmusi Saisītošos noteikumus, kurā norādītas iedzīvotāju kategorijas, kam ir tiesības prasīt nodokļa atvieglojumus:

- 1. un 2. grupas invalīdi, uz kuru vārda reģistrēts nekustamais īpašums;
 - daudz bērnu ģimenes, kuru apgādībā ir trīs un vairāk bērni līdz 15 gadu vecumam;
 - politiski represētās personas.
- Likums nosaka, ka politiski represētām

personām, no kā iesniegums saņemts līdz 1. februārim, par zemi un individuālo dzīvojamā māju apbūvē ietilpstošām ēkām, kas ir šo personu īpašumā vai valdījumā vismaz 5 gadus, nodokļa summa samazināma par 50 %, ja īpašums netiek izmantots saimnieciskā darbībā. Ja iesniegums saņemts laikā no 1. februāra līdz 30. jūnijam, - nodokļa atvieglojums piemērojams ar taksācijas gada otru pusi.

Nodokļa atvieglojumi tiek piemēroti arī citos neparedzētos gadījumos pēc motivēta iesnieguma saņemšanas.

Likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteikta nodokļu samaksas termiņu pagarināšanas kārtība.

Par maksāšanas termiņa pagarinājumu pašvaldība pieņem lēmumu pēc rakstveida iesnieguma saņemšanas. Ja iesniegums saņemts ne vēlāk kā trīs dienas pirms maksājuma iestāšanās, tad iespējams pagarināt samaksas termiņu līdz trijiem mēnešiem, neapņēmot šai laikā kavējuma naudu.

Par zemi. Lietderīgi atcerēties mežu īpašniekiem, ka atvieglojumu par zemi, kuru aizņem atjaunotās vai ieadzētās mežaudzes, var saņemt tikai gadījumā, ja stādījuma pieņem-

šanu veikusi attiecīgā mežniecība. Tā kā VZD tika daļēji mainīta kārtība zemes kadastrālās vērtības nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinam, kā arī mainījās apbūves zemju vērtība, tad 2003. gadā par daļu zemes īpašumu ir aprēķināts lielāks nekustamā īpašuma nodoklis kā iepriekšējos gados.

Par ēkām. Ar nekustamā īpašuma nodokli 2003. gadā vēl neapliek dzīvojamās mājas un ēkas, kuras izmanto tikai lauksaimnieciskai ražošanai.

Laikā no 1999. gada Mālpils pagasta pašvaldība jau 24 personu lietas par nodokļu parādu piedziņu bezstrīda kārtībā nodevusi Siguldas Tiesu izpildītāju kantorim. Aicinām visus lielākos nodokļa parādniekus iesniegt padomei saistību rakstus par nodokļa samaksu un ievērot tajos noteiktos maksājumu apjomus un termiņus, ja šāds saistību raksts jau iesniegts. Jāņem vērā, ka ar 01.01.2003. ir notikušas izmaiņas Tiesu izpildītāju kantorī darbībā. Līdz ar to nodokļa parādniekam ne tikai jāsamaksā parāds un soda nauda, bet arī jāsedz izdevumi, kas saistīti ar piedziņu.

Nodokļu administratore
Māriete Nigrande.

APSARDZES ZIŅAS

18. februārī plkst. 11:40

Izsaukums uz Mālpils pagasta "Šopām", kur Ludmila P. ar cirvi sitot kaimiņu durvīs, apdraudēja to dzīvību. Vainīgā nogādāta Siguldas slimnīcā.

20. februārī plkst. 21:40

Izsaukums uz Upmalām, kur Romans L. piekāva savu ciemiņu Sergeju J. Sastādīts administratīvais protokols, vainīgais nogādāts Siguldas policijas iecirknī.

22. februārī plkst. 4:35

Izsaukums uz Jauno ielu 4, Mālpilī. Māris I. iztraucēja nakstmieru un nodarīja miesas bojājumus Elīnai I. Vainīgais pieprasīja no cietušās naudu.

6. martā plkst. 13:40

Izsaukums uz Upmalām. Kāda sieviete no mājām "Škutes" Romāna L. dzīvoklī nodarīja miesas bojājumus Sergejam K., kuram tika pārsista galva, izmantojot trīslitru burku ar gurķiem. Vladimiram B. pārsistas brilles un Jurijam R. nodarīts morāls kaitējums. Tika sastādīts administratīvais protokols un vainīgā nogādāta Siguldas policijas iecirknī.

6. martā plkst. 14:40

Izsaukums uz Mālpils internātpamatskolu. Aizturēts internātpamatskolas audzēknis Andris, kurš tiek turēts aizdomās par mobilā telefona Siemens zādzību. Lieta nodota Siguldas nepilngadīgo lietu inspektorei tālākai izmeklēšanai.

8. martā plkst. 19:40

Izsaukums uz Krasta ielu 4, kur Ivars A. alkohola reibumā sarīkoja skandālu pārējiem dzīvokļa iemītniekiem, vēlāk draudot izdarīt pašnāvību. Vainīgais aizturēts un nogādāts Siguldas policijas iecirknī.

Apsardzes paziņojums:

Teritorijā pie Mālpils kultūras nama atrasts melns kabatas portfelis ar Ivara Dedeļa personu apliecinošiem dokumentiem. Īpašnieku lūdzam atsaukties un saņemt dokumentus pie Mālpils apsardzes.

Teātra TT izrāde "Tiritomba jeb Zelta zivtiņa"

Izrāde "Tiritomba jeb Zelta zivtiņa" vienas sezonas laikā ir iekarojusi patiesu atzinību – nospēlētas jau 70 izrādes. Gandrīz katru pirmdienas vakaru Rīgas klubā "Četri balti krekli" notiek izrāde, un ikreiz zāle ir pilna skatītāju. Kāds ir iemesls lielajai piekrišanai? Pirmkārt, tas ir sižets. Notikumi risinās kādā mazā krodziņā. Tā bārmenis ir atraktīvs, jauns, bet jau dzīves pieredzējis vīrietis. Ik dienas viņam jāsalej neskaitāms daudzums glāziņu un jāmil savus klientus, bet par viņu pašu neviens īpašu uzmanību neizrāda. Šajā krodziņā uz randiņu pēc laulību sludinājuma ierodas divas dāmas. Vineta, potenciālā precinieci, ir sieviete savos piecdesmit, ar prestižu amatu un nesakārtotu privāto dzīvi. Viņas miesassargs ir "trīsdesmitgadniece" Ulla, nedaudz haotiska un ārkārtīgi enerģiska sieviete. Kā punkts uz "i" ir vīrietis treniņtērpā – Viktors. Sievietes viņu notur par savu sarakstes partneri, no kā arī rodas visi pārpratumi.

Otrkārt, izrādes trumpis ir aktieru kolektīvs. Situāciju komēdiju sāls ir to varoņi. Šis ir tas gadījums, kad viss pikantums salikts pareizajās proporcijās. Aktierspēle ir lieliska – pietiekoši izteiksmīga, lai ne uz mirkli neatslābinātu uzmanību, un ne tik pārspīlēta, lai aktieri nomāktu viens otru, isti neļaujot saprast, par ko tad bija stāsts. Tas arī nepārsteidz, ņemot vērā, kādi aktieri izrādē piedalās: Līga Liepiņa un Uidis Anže (Latvijas Nacionālais teātris) vai Leons Leščinskis (Liepājas teātris), Anna Putniņa (Valmieras teātris) vai Esmeralda Ermale (Dailes teātris), bet īpaši šai izrādei tās autors un režisors Lauris Gundars līdzās Mārtiņam Vilsonam (Liepājas teātris) ir uzaicinājis Rīgas Krievu Drāmas teātra zvaigzni Jakovu Rafalsonu. Kā apgalvoja Teātra TT producete Anna Putniņa, šī izrāde ir pirmais gadījums, kad kopā ar latviešu aktieriem spēlēja kāds krievu aktieris, jo parasti notiek otrādi. Vēl interesantāk, ka īpaši šai izrādei Jakovs Rafalsons mēneša laikā iemācījis latviešu valodu atzīstamā līmenī.

- Jau iestudējot izrādi, nolēmām, ka brauksim ar izrādēm pa visu Latviju, pretējā gadījumā rodas iespaids, ka visa kultūras dzīve notiek tikai Rīgā, - saka Anna Putniņa. - Esam sajutuši vienlīdz siltu, neaizmirstamu skatītāju atsaucību jebkurā Latvijas vietā.

Cienijamais meža īpašniek!

Vai Tavā mežā viss kārtībā? Vai sakopti iepriekšējo gadu izcirtumi, meži atjaunoti, jaunaudzes izkoptas?

K.s. "Kabatiņas" piedāvā veikt jūsu meža īpašumu atjaunošanu (stādīšanu), jaunaudžu kopšanu un mežistrādes pakalpojumus.

Samaksu par stādīšanu un kopšanu iespējams kārtot vēlāk ar cirsām.

Vēl ir iespējams pieteikties.

Mūsu uzņēmums atrodas Mālpils pagasta "Kabatiņās".

Valdes priekšsēdētājs V.Svikšs: t.7976667, mob.9264777, fakss 7976670

Mežkopis J.Pudelis: mob.9339736

SLUDINĀJUMI

INFORMĀCIJA

REKLĀMA

*Kā bite ziedputekšņos
Savāksu es labos vārdus,
Pa visiem gaismas ceļiem ļaušu izkaisīties.
Jo debesis ar Gauju šodien vietām apmainītas,
Un cīrulis kā pastnieks nāk ar baltu laburītu.*

Skaidrīte Kaldupe

SVEICAM APRĪĻA JUBILĀRUS!

90 – ZELMAI STRĒLNIECEI

85 – AMĀLIJAI LEPINAI

80 – ERNAI PRIEDĪTEI

**70 – ALDONAI BIŠENTROPAI, VOLDEMĀRAM KRŪMIŅAM,
AUSMAI KURSIŠAI, VERONIKAI LAIZĀNEI**

Sidgundas pamatskola

aicina vecākus **pieteikt 1.klasē**

bērņus, kuri dzimuši no 1996.gada 1.janvāra – 31.decembrim .
Iesniegumus iesniegt līdz š.g. 15.maijam.

Sidgundas pamatskolas administrācija

Pateicība:

Kad dienām galotnīte aizlūzusi,
Tad jāatrod, kāds cilvēks jāatrod,
Kas parādīs, kur meklēt saules pusi

Kornēlija Apškrūma

*Sirsniņš paldies Mālpils sociālās
aprūpes dienesta vadītājai Baibai,
kancelejas vadītājai Dzidrai, šoferiem
Aivaram un Agrim, bērnodārza kol-
ēģēm Ilgai, Skaidrītei, Inetai, Guntai,
Maldai, Lūcijai par sapratni un morā-
lu atbalstu manas slimības laikā.*

Anda

Pateicamies visiem radiem, drau-
giem, paziņām, darbabiedriem,
kas bija kopā ar mums, pavadot
mūsu māti Varvaru Rudzīti pēdējā
gaitā – kapu kalniņā.

Piederīgie

Aicinām Jūs uz

donoru dienu

04.aprīlī

Mālpils vidusskolā no plkst.
09.00-13.00.

Pieteikties skolā pa tel.7925340.
Donoram kompensācija 3.-Ls

Lidzi jāņem pase

Mālpils vidusskolā pret ziedojumu
Sarkanajam Krustam var iegādā-
ties humānās palīdzības
drēbes
(jaunas no Vācijas).
Interesēties skolā pie dežuranta

Pateicība

*Daugav' abas malas
Mūžam nesadalās
Ir Kurzeme, ir Vidzeme
Ir Latgale mūsu –*

Ar šo vareno kopības
akordu š.g. 22. februārī iz-
skanēja ikgadējā vokālo an-
sambļu skate Salaspils "Ene-
rgētiķa" kultūras namā. Mēs
Mālpils kultūras nama vec-
māmiņu kluba "Rezēdas"
dalībnieces pateicamies
Mālpils pagasta pašvaldībai,
mūsu nenogurstošajai,
darbīgajai organizatorei –
mākslinieciskajai vadītājai
Dzintai Krastiņai, mūsu an-
sambļa vadītājai Birutai Lūki-
nai un Salaspils kultūras na-
mam par iespēju ar savām
dziesmām piedalīties šajā
brīnišķīgajā pasākumā, kas
rosina arī mūs nepagurt un
meklēt arvien jaunas izpaus-
mes nerimstošai darbībai.

"Rezēdas"

Šķirnes cūku audzētava SIA "Ulbroka", tirdzniecība

vaišas cūciņas, kuļus un
sivēnus nobarošanai –

Acones iela 10,
Rīgas rajons,
Stopiņu pagasts.
Tālrunis: 7 910 543

Pasākumi Mālpils kultūras namā APRĪĻA mēnesī

Piektdien, **04.04.2003.**

pl.11.00 **Rīgas rajona teātra izrāžu
konkurss**

Sestdien, **05.04.2003.**

pl.12.00 **Mākslas dienas Mālpilī**
Deju kopa "Sidgunda"
piedalās sadraudzības
koncertā "Mārupes gurķis"
Mārupes kultūras namā

Trešdien, **09.04.2003.**

pl.13.00 Klubīņa "Rezēdas" saiets.

Ceturtdien, **10.04.2003.**

pl. 19.00 Teātra TT **izrāde** - situāciju
komēdija "Tiritomba jeb
Zelta zivtiņa"

Piektdien, **11.04.2003.**

pl.18.00 **Popiela.** Piedalās Mālpils
skolu audzēkņi.

pl.19.00 **Diskotēka** tiņiem

Sestdien, **12.04.2003.**

pl.18.00 Koncerts – konkurss "**Mālpils
Dziesma – 2003**".

Pasākumu vada un arī dzied
aktieris Igors Siliņš.

pl.21.00 **Balle** ar latviešu karaokes
grupu "Agrais rīts"

Trešdien, **16.04.2003.**

pl.16.15 **Izbraukums uz** Valmieras
Drāmas teātra **izrādi**
"Tumšie brieži"

Svētdien, **20.04.2003.**

pl.14.00 **Lieldienu pasākums** visai
ģimenei

Ceturtdien, **24.04.2003.**

pl.13.00 Valmieras Drāmas teātra
**izrāde bērniem "Karlsons,
kas dzīvo uz jumta"**.
Starpbrīdī būs dažādi konkursi
un balvas bērniem.

pl.16.45 Otrais **izbraukums** uz Jaunā
Rīgas teātra **izrādi "Revidents"**

Piektdien, **25.04.2003.**

pl.19.00 **Kamermūzikas vakars.**
Viesojas grupa "Sansara"

Sestdien, **26.04.2003.**

pl.16.00 **Bērnu vokālo ansambļu
svētki "Pa varavīksnes tiltu"**

Aprīļa mēnesī Mālpils kultūras nama 315.telpā
ir apskatāma

izstāde "Kārļa Grapmaņa dzimta Mālpilī"
(senas lietas, fotogrāfijas, dokumenti, rokdarbi)

Mālpils pagasta padomes izdevums "Mālpils Vēstis"
Adrese: Nākotnes iela 1, Mālpils, Rīgas rajons, LV – 2152
Tālruni: 2925390, 7970888
Redaktore: Dace Krilovska

Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors
"Mālpils Vēstis" elektroniski <http://www.ihouse.lv/laikraksti>
Makets sagatavots un iespiests SIA "N.I.M.S."
Rīgā, Pērnavas ielā 47/3, tālrunis: 7311424